

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาเอกในคณะมนุษยศาสตร์
ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีการศึกษา 2538

27 ส.ค. 2541

ด. ศิวินดา ชุมพลสุวรรณ

คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2540

คณะกรรมการวิจัยคณมนุชยศาสตร์ (ตุลาคม 2538 - ตุลาคม 2540)

1. อาจารย์ศิริณา บุญยสงวน	รองคณบดีคณมนุชยศาสตร์ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์และวิจัย	ประธาน
2. ดร.นิยะดา จิตต์จรัส	ผู้แทนภาควิชาจิตวิทยา	กรรมการ
3. อาจารย์สมใจ ประเสริฐจรัสกุล	ผู้แทนภาควิชาบรรณารักษศาสตร์	กรรมการ
4. ผศ.วันดี ศรีสวัสดิ์	ผู้แทนภาควิชาปรัชญาและศาสนา	กรรมการ
5. รศ.อัมพร สุขเกษม	ผู้แทนภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก	กรรมการ
6. อาจารย์สุณีย์ วงเวียน	ผู้แทนภาควิชาภาษาตะวันตก สาขาวิชาภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส	กรรมการ
7. ผศ.ดร.จันทร์เพ็ญ ชันตระกูล	ผู้แทนภาควิชาภาษาตะวันตก สาขาวิชาภาษาอังกฤษ	กรรมการ
8. อาจารย์กุลทิพย์ ไหวติรัตน์นะ	ผู้แทนภาควิชาภาษาศาสตร์	กรรมการ

คำนำ

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาเอกในคณะมนุษยศาสตร์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2538” โดยคณะกรรมการฝ่ายวิจัย คณะมนุษยศาสตร์ ประกอบด้วย

ดร.นิยะดา จิตต์จรัส	ภาควิชาจิตวิทยา รับผิดชอบงานวิจัยวิชาเอกจิตวิทยา
อาจารย์สมใจ ประเสริฐจรัสกุล	ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์รับผิดชอบงานวิจัยวิชาเอก บรรณารักษศาสตร์
รศ.ดร.อัมพร สุขเกษม	ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก รับผิดชอบงานวิจัย วิชาเอกภาษาไทย
อาจารย์สุณีย์ วงเวียน	ภาควิชาภาษาตะวันตก รับผิดชอบงานวิจัยวิชาเอกภาษา และวรรณคดีฝรั่งเศส
ผศ.ดร.จันทร์เพ็ญ ชันตระกูล	ภาควิชาภาษาตะวันตก รับผิดชอบงานวิจัยวิชาเอกภาษาอังกฤษ
ผศ.วันดี ศรีสวัสดิ์	ภาควิชาปรัชญาและศาสนา รับผิดชอบงานเขียนบทนำ บทสรุป ข้อเสนอแนะ และงานบรรณาธิการ
อาจารย์กุลทิพย์ ไทริรัตน์	ภาควิชาภาษาศาสตร์ รับผิดชอบงานบรรณาธิการ
อาจารย์ศิรินา บุญยสงวน	ภาควิชาภาษาตะวันตก รับผิดชอบงานเขียนบทนำ และงานบรรณาธิการ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความร่วมมืออย่างดียิ่งจากบัณฑิตคณะมนุษยศาสตร์ ปีการศึกษา 2538 คณะกรรมการฝ่ายวิจัยของคณะมนุษยศาสตร์ ซึ่งนับเป็นการร่วมมือด้านการวิจัยระหว่างภาควิชาต่าง ๆ และอาจารย์วินัย ภูระหงษ์ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ผู้ให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มที่ ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านที่เกี่ยวข้องมา ณ โอกาสนี้ และหวังว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรีของทุกภาควิชาตามสมควร

ศิรินา บุญยสงวน
รองคณบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์และวิจัย
ตุลาคม 2540

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 หลักสูตรวิชาเอกจิตวิทยา	4
บทที่ 3 หลักสูตรวิชาเอกภาษาไทย	20
บทที่ 4 หลักสูตรวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์	35
บทที่ 5 หลักสูตรวิชาเอกภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส	50
บทที่ 6 หลักสูตรวิชาเอกภาษาอังกฤษ	62
บทที่ 7 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	93

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของงานวิจัย

นับตั้งแต่ก่อตั้งคณะมนุษยศาสตร์ขึ้นเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2518 เป็นต้นมา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ปรับปรุงหลักสูตรของแต่ละสาขาวิชาเอกเรื่อยมาเป็นระยะ ๆ การดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรส่วนมากที่เคยกระทำกัน เป็นการเก็บรวบรวมความคิดเห็นของคณาจารย์ผู้สอนแต่ละสาขาวิชาเอกเป็นหลัก โดยไม่ได้สอบถามจากผู้ที่เรียนสำเร็จไปแล้ว ซึ่งล้วนเป็นผู้ที่กำลังเข้าสู่ตลาดงานโดยตรงแต่ประการใด

คณะกรรมการวิจัยคณะมนุษยศาสตร์ (ตุลาคม 2518 - ตุลาคม 2540) มีความเห็นว่า การได้ข้อมูลโดยตรงจากบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร และนำมาประมวลเข้ากับความคิดเห็นของคณาจารย์ในแต่ละสาขาวิชาเอก จะช่วยให้การปรับปรุงหลักสูตรวิชาเอกต่าง ๆ ของคณะมนุษยศาสตร์เป็นไปอย่างมีคุณภาพยิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจะได้มีบทบาทสร้างความสำเร็จให้แก่การผลิตบัณฑิตสายมนุษยศาสตร์ที่มีความสามารถตรงกับความต้องการของตลาดงาน สร้างชื่อเสียงให้แก่คณะมนุษยศาสตร์และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ต่อไป

ในการทำงานวิจัยเรื่อง "การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาเอกในคณะมนุษยศาสตร์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2538" คณะกรรมการวิจัยคณะมนุษยศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากภาควิชาต่าง ๆ ในคณะมนุษยศาสตร์ ได้กำหนดระยะเวลาของการทำงานไว้ 10 เดือน (พฤศจิกายน 2539 - สิงหาคม 2540) นับเป็นงานวิจัยเรื่องแรกที่เกิดจากความร่วมมือกันระหว่างภาควิชาต่าง ๆ ของคณะมนุษยศาสตร์

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2538 เกี่ยวกับหลักสูตรปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 5 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรวิชาเอกจิตวิทยา บรรณารักษศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส และภาษาอังกฤษ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด ตามหลักสูตรของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2538 ยกเว้น หลักสูตรวิชาเอกปรัชญาและศาสนา เนื่องจากเริ่มเปิดรับนิสิตรุ่นแรกเมื่อปีการศึกษา 2538 จึงยังไม่มีบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร และหลักสูตรวิชาเอกภาษาศาสตร์ ที่เปิดสอนเฉพาะระดับปริญญาโท

2. หลักสูตร สำหรับการวิจัยเรื่องนี้ หมายถึง รายวิชาต่าง ๆ ของแต่ละวิชาเอกเฉพาะที่ปรากฏอยู่ในหนังสือคู่มือและหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรีฉบับปรับปรุงครั้งที่ 4 ปีพ.ศ. 2536 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ประกอบด้วยบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2538 ดังนี้

วิชาเอกจิตวิทยา	จำนวน	35 คน
วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์	จำนวน	10 คน
วิชาเอกภาษาไทย	จำนวน	27 คน
วิชาเอกภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส	จำนวน	37 คน
วิชาเอกภาษาอังกฤษ	จำนวน	31 คน
รวม		140 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถาม ประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ วิชาโท สถานภาพปัจจุบัน และความคิดเห็นของการใช้ความรู้จากวิชาเอก
- ส่วนที่ 2 ความเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับคุณค่าด้านต่าง ๆ ของหลักสูตร จำแนกตามระดับความเห็นว่าเป็นจริงมากน้อยเพียงใด
- ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตร จำแนกด้วยรายวิชาที่ควรคงไว้ หรือควรตัดออก พร้อมด้วยข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแต่ละรายวิชา
- ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปที่บัณฑิตได้เสนอมาเพื่อปรับปรุงหลักสูตร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล กระทำเป็นขั้นตอนดังนี้

3.1 แจกแบบสอบถามแก่บัณฑิตซึ่งเป็นประชากร ในวันซ้อมรับพระราชทานปริญญาบัตร คือ วันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2539 จำนวน 140 คน

3.2 เก็บรวบรวมแบบสอบถามภายในวันเดียวกัน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 136 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.14 จำแนกได้ดังนี้

วิชาเอกจิตวิทยา	เก็บได้	คิดเป็นร้อยละ	100
วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์	เก็บได้	คิดเป็นร้อยละ	100
วิชาเอกภาษาไทย	เก็บได้	คิดเป็นร้อยละ	100
วิชาเอกภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส	เก็บได้	คิดเป็นร้อยละ	89.18
วิชาเอกภาษาอังกฤษ	เก็บได้	คิดเป็นร้อยละ	100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ด้วยการทำรอยขีดคะแนน (Tally)

5. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จัดทำแยกตามแต่ละสาขาวิชาเอก เพื่อให้เป็นภาพชัดเจนว่าบัณฑิตแต่ละสาขาวิชาเอกมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาเอกของตนอย่างไร ตามเรื่องต่าง ๆ ทั้ง 4 ส่วน และรายงานผลออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรปริญญาตรีของคณะมนุษยศาสตร์ให้มีคุณภาพมากกว่าเดิม อันจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการทำงานของบัณฑิตสายมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในปัจจุบันและอนาคต

หลักสูตรวิชาเอกจิตวิทยา

บทที่ 2

หลักสูตรวิชาเอกจิตวิทยา

ความนำ

หลักสูตร วท.บ. (จิตวิทยา) เป็นหลักสูตรหนึ่งที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ ได้เริ่มใช้เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2519 โดยเปิดรับนิสิตเป็นประจำทุกปี เริ่มตั้งแต่รุ่นละประมาณ 20 คนในปีแรก ๆ ได้เพิ่มเป็นรุ่นละประมาณ 40 คนในปัจจุบัน รวมบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนี้นับถึงรุ่นสุดท้าย ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย รุ่นที่ 16 ได้ทั้งหมด จำนวนประมาณ 350 คน

จะเห็นได้ว่าหลักสูตร วท.บ. (จิตวิทยา) ได้เข้ามาแล้วเป็นเวลา 20 ปี ในปัจจุบันสภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับหลักสูตรให้มีความทันสมัยและเหมาะสมมากขึ้น เพื่อให้พร้อมที่จะรับกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคไร้พรมแดนนี้ * ในการปรับหลักสูตรนี้จึงจำเป็นต้องมีข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ซึ่งการรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรจากตัวนิสิตก็เป็นวิธีการหนึ่งของการประเมินผลหลักสูตร อันจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาว่าจะปรับปรุงหลักสูตรอย่างไรต่อไป

* ภาควิชาจิตวิทยาได้เสนอโครงการ "การปฏิรูปหลักสูตร วท.บ. (จิตวิทยา)" เป็นโครงการย่อยอันหนึ่งในโครงการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนประจำปีงบประมาณ 2541

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหลักสูตรวิชาเอกจิตวิทยา

1. ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิต

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกเพศ วิชาโท สถานภาพปัจจุบัน และความถี่ของการใช้ความรู้จากวิชาเอก

ลักษณะของบัณฑิต		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	หญิง	30	85.17
	ชาย	5	14.29
วิชาโท	บริหารธุรกิจ	2	5.71
	ปรัชญา	1	2.86
	รัฐศาสตร์	13	37.14
	วาทการ	4	11.43
	เศรษฐศาสตร์	11	31.43
	อังกฤษ	3	8.57
	ไม่ระบุ	1	2.86
	สถานภาพปัจจุบัน		
	กำลังทำงาน	23	65.71
	ธุรกิจของตนเอง	3	8.57
	รับจ้างเอกชน	19	54.28
	รับราชการ	1	2.86
	กำลังศึกษาต่อ	8	22.86
	ยังไม่ทำงาน	4	11.43
ความถี่ของการใช้ความรู้จากวิชาเอก			
	ใช้ประจำ	3	8.57
	ใช้บ่อย	10	28.57
	ใช้บางโอกาส	14	40.00
	ไม่ค่อยได้ใช้	0	0.00
	ไม่ตอบ	8	22.86
รวม		38	100.00

จากตารางพบว่าบัณฑิต วท.บ. (จิตวิทยา) ที่จบในปีการศึกษา 2538 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 86) เลือกเรียนวิชาโทรัฐศาสตร์ หรือเศรษฐศาสตร์ (ร้อยละ 37 และ 31 ตามลำดับ) มีงานทำแล้ว (ร้อยละ 66) บางส่วนกำลังศึกษาต่อ (ร้อยละ 23) และมีเพียงส่วนน้อยที่ยังว่างงาน (ร้อยละ 11)

ด้านการใช้ความรู้จากวิชาเอกนั้น บัณฑิตส่วนมากคือประมาณร้อยละ 77 รายงานว่าได้ใช้ความรู้จากวิชาเอก ใช้บ่อยหรือใช้เป็นประจำ ร้อยละ 37 ใช้บางครั้ง ร้อยละ 40 ที่เหลืออีกร้อยละ 23 ไม่ตอบในประเด็นนี้ แต่ไม่มีใครรายงานว่าไม่ค่อยได้ใช้เลย

2. ความเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับคุณค่าด้านต่าง ๆ ของหลักสูตรโดยรวม

ตาราง 2 ร้อยละของบัณฑิตที่ประเมินคุณค่าของหลักสูตรในด้านต่าง ๆ

จำแนกตามระดับความเห็นว่าจะจริงมากน้อยเพียงใด

หัวข้อเรื่อง	ระดับความเป็นจริง					ไม่ตอบ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	
1. เนื้อหาหลักสูตรมีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	17.14	51.43	28.57	0.00	2.86	0.00
2. หลักสูตรให้ความมั่นใจในการสมัครงาน	5.71	54.29	25.71	11.43	2.86	0.00
3. ประโยชน์ต่องานที่ทำ	8.57	51.42	34.29	2.86	2.86	0.00
4. หลักสูตรเหมาะกับความต้องการของตลาดงาน	0.00	17.14	60.00	20.00	2.86	0.00
5. เนื้อหาหลักสูตรเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทในประเทศ	0.00	45.71	42.86	2.86	5.71	2.86
6. เนื้อหาหลักสูตรเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทในต่างประเทศ	0.00	8.57	51.43	31.43	5.71	2.86
7. เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง	8.57	37.41	45.71	5.71	2.86	0.00
8. เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัว	5.71	34.29	40.00	14.29	5.71	0.00
9. เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้ (เช่น เป็นนักแปลอิสระ เปิดร้านขายหนังสือของตนเอง เปิดร้านของที่ระลึก เปิดบริษัทท่องเที่ยว ฯลฯ)	5.71	25.72	31.43	28.57	8.57	0.00
รวม	5.71	36.19	40.00	13.02	4.44	0.63

จากตาราง 2 โดยภาพรวมพบว่าบัณฑิตจิตวิทยาประมาณ 42% เห็นว่าหลักสูตรวิชาเอกจิตวิทยามีคุณค่าอยู่ในระดับมากหรือมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 40 เห็นว่ามีคุณค่าในระดับปานกลาง และประมาณร้อยละ 17 เห็นว่าหลักสูตรจิตวิทยามีค่าน้อยหรือน้อยมาก

เมื่อพิจารณาคุณค่าของหลักสูตรในแต่ละด้านย่อยพบผลดังนี้

1. ด้านประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

พบว่าบัณฑิตจิตวิทยาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 68.57) มีความเห็นว่าเนื้อหาหลักสูตรมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมากหรือมากที่สุด รองลงมา (ร้อยละ 28.57) เห็นว่ามีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันในระดับปานกลาง มีเพียงร้อยละ 2.86 เท่านั้น ที่เห็นว่าเนื้อหาหลักสูตรมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันน้อยหรือน้อยมาก

2. ด้านความมั่นใจในการสมัครงาน

พบว่าบัณฑิตจิตวิทยาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.00) เห็นว่าหลักสูตรให้ความมั่นใจในการสมัครงานในระดับมากหรือมากที่สุด รองลงมา (ร้อยละ 25.71) ให้ความมั่นใจในระดับปานกลาง (ร้อยละ 25.71) และร้อยละ 14.29 เห็นว่าหลักสูตรให้ความมั่นใจในระดับน้อยหรือน้อยมาก

3. ด้านประโยชน์ต่องานที่ทำ

พบว่าบัณฑิตจิตวิทยาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 59.99) เห็นว่าหลักสูตรมีประโยชน์ต่องานที่ทำมากที่สุด รองลงมา (ร้อยละ 34.29) เห็นว่ามีประโยชน์ปานกลาง และร้อยละ 5.72 เห็นว่าหลักสูตรมีประโยชน์ต่องานที่ทำน้อยหรือน้อยมาก

4. ด้านความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดงาน

พบว่าบัณฑิตจิตวิทยาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.00) เห็นว่าหลักสูตรจิตวิทยามีความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดงานในระดับปานกลาง และรองลงมา (ร้อยละ 22.86) เห็นว่ามีความเหมาะสมกับความต้องการตลาดงานน้อยหรือน้อยมาก มีเพียงร้อยละ 17.14 ที่เห็นว่าหลักสูตรจิตวิทยาเหมาะสมกับความต้องการของตลาดงานมาก

5. ด้านความเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทในประเทศ

พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ 45.71) เห็นว่าหลักสูตรจิตวิทยามีเนื้อหาเพียงพอในระดับมากในการเรียนต่อระดับปริญญาโทในประเทศ รองลงมา (ร้อยละ 42.86) เห็นว่าเพียงพอในระดับปานกลาง และร้อยละ 8.57 เห็นว่าเพียงพอในระดับน้อยหรือน้อยมาก ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 2.86 ไม่ให้ความเห็นในประเด็นนี้

6. ด้านความเพียงพอในการเรียนต่อระดับปริญญาโทต่างประเทศ

พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ 51.43) เห็นว่าหลักสูตรจิตวิทยามีเนื้อหาเพียงพอต่อการเรียนต่อต่างประเทศในระดับปานกลางเท่านั้น รองลงมา (ร้อยละ 37.17) เห็นว่าเพียงพอในระดับน้อยหรือน้อยมาก ในขณะที่มีเพียงร้อยละ 8.57 เท่านั้นที่เห็นว่าเนื้อหาหลักสูตรพอเพียงต่อการเรียนต่อต่างประเทศในระดับมาก ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 2.86 ไม่ให้ความเห็นในประเด็นนี้

7. ด้านการช่วยให้บัณฑิตสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

พบว่าบัณฑิตจำนวนเท่ากันเห็นว่า หลักสูตรมีเนื้อหาที่ช่วยให้สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองในระดับปานกลาง (ร้อยละ 45.71) และในระดับมากหรือมากที่สุด (ร้อยละ 45.71) ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 8.57 เห็นว่าหลักสูตรจิตวิทยาช่วยให้สามารถหาความรู้ด้วยตนเองได้น้อยหรือน้อยมาก

8. ด้านการช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัว

พบว่าบัณฑิตจำนวนเท่ากันเห็นว่า หลักสูตรช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัวได้ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 40.00) และในระดับมากหรือมากที่สุด (ร้อยละ 40.00) ที่เหลือร้อยละ 20.00 เห็นว่าหลักสูตรช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัวได้ในระดับน้อยหรือน้อยมาก

9. ด้านการช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้

พบว่าบัณฑิตที่เห็นว่าหลักสูตรช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้ในระดับน้อยหรือน้อยมาก มีเป็นจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 37.14 ที่เหลือคือบัณฑิตที่เห็นว่าหลักสูตรช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 31.43) ซึ่งมีจำนวนเท่ากับบัณฑิตที่เห็นว่าหลักสูตรช่วยในประเด็นนี้ได้ในระดับมากหรือมากที่สุด(ร้อยละ 31.43)

โดยสรุป ผลการประเมินคุณค่าของหลักสูตร 9 ด้าน พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่าหลักสูตรจิตวิทยามีคุณค่ามากหรือมากที่สุด 4 ด้าน (ได้แก่ ด้านที่ 1 มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ด้านที่ 2 ให้ความมั่นใจในการสมัครงาน ด้านที่ 3 มีประโยชน์ต่องานที่ทำ และด้านที่ 5 เพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทในประเทศ) มีคุณค่าในระดับปานกลาง 2 ด้าน (ได้แก่ ด้านที่ 4 มีความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดงาน และด้านที่ 6 เพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทต่างประเทศ) มีคุณค่าในระดับน้อยหรือน้อยมาก 1 ด้าน (คือ ด้านที่ 9 ช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้) และเห็นว่าหลักสูตรมีคุณค่าในอีก 2 ด้านที่เหลือ (ซึ่งได้แก่ ด้านที่ 7 ช่วยให้สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และด้านที่ 8 ช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัว) อยู่ในระดับปานกลางพอ ๆ กับในระดับมากหรือมากที่สุด

3. ความเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตร

ตาราง 3 ร้อยละของบัณฑิตที่แสดงความเห็นว่า ควรตัด / ควรคงไว้ / พร้อมข้อเสนอแนะปรับปรุง
ในแต่ละรายวิชา

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคงไว้	ไม่ตอบ	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
1. จต 101 จิตวิทยาเบื้องต้น	0.00	97.14	2.86	- เนื้อหาควรเพิ่มรายละเอียด
2. จต 102 จิตวิทยาพื้นฐาน	0.00	94.29	5.71	
3. จต 105 วิธีการวัดและการวิเคราะห์ เบื้องต้นทางจิตวิทยา	2.86	91.43	5.71	
4. จต 201 จิตวิทยาการเรียนรู้เบื้องต้น	0.00	94.29	5.71	
5. จต 202 การรับรู้และการรู้เบื้องต้น	2.86	91.43	5.71	
6. จต 211 จิตวิทยาสังคมเบื้องต้น	2.86	91.43	5.71	
7. จต 221 จิตวิทยาพัฒนาการเบื้องต้น	0.00	94.29	5.71	- ทดตัวอย่างที่เห็นจริงมาให้ดู
8. จต 303 ประวัติและแนวความคิดใน จิตวิทยา	20.00	71.43	8.57	- ไม่มีความจำเป็นต้องใช้ ในการทำงาน
9. จต 305 การทดสอบทางจิตวิทยา	0.00	94.29	5.71	- ควรเน้นปฏิบัติจริง

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ไม่ตอบ	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
10. จต 311 จิตวิทยาสังคมขั้นสูง	5.71	88.57	5.71	- ควรเน้นการนำไปใช้ด้วย
11. จต 312 จิตวิทยาเจตคติ	5.71	88.57	5.71	
12. จต 313 มนุษยสัมพันธ์ในกลุ่มเล็ก	0.00	97.14	2.86	- ควรมีการฝึกการอยู่ในกลุ่มเพื่อพัฒนาศักยภาพแต่ละคนให้มากขึ้น ควรทำกิจกรรมกลุ่มมากขึ้น
13. จต 318 หัวหน้าและกลุ่มที่มี ประสิทธิภาพ	5.71	82.86	11.43	
14. จต 322 จิตวิทยาเด็ก	2.86	91.43	5.71	
15. จต 323 จิตวิทยาวัยรุ่น	0.00	94.29	5.71	
16. จต 325 วิธีการวิจัยในจิตวิทยา พัฒนาการ	5.71	85.71	8.57	
17. จต 331 บุคลิกภาพกับการปรับตัว	2.86	82.86	5.71	- ควรเน้นการปฏิบัติจริง
18. จต 332 ทฤษฎีบุคลิกภาพ	11.43	82.86	5.71	- จัดแบบเรียนให้อ่านง่าย ไม่ควรรละเอียดมาก อาจสับสนได้ เพิ่มส่วนประยุกต์ และให้ตัวอย่าง การนำทฤษฎีไปใช้

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ไม่ตอบ	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
19. จต 334 จิตวิทยาปกติ	0.00	94.29	5.71	- ควรเพิ่มรายละเอียดและมีเนื้อหา มากขึ้น ควรให้ดูตัวอย่างจริง
20. จต 335 การวัดและการวิจัย บุคลิกภาพ	2.86	85.71	11.43	
21. จต 339 การฝึกงานวิจัยตาม หน่วยงาน	8.57	85.71	5.71	- ให้อาจารย์ติดตามนิสิตมากขึ้น ควรเป็นวิชาที่นิสิตเลือกเรียน หรือไม่ก็ได้ ไม่จำเป็นต้องให้ ฝึกงานทุกคน
22. จต 411 จิตวิทยาสังคมในองค์กร	5.71	85.71	8.57	- ควรเน้นเนื้อหาให้มากขึ้น เช่น ระบบการทำงานในองค์กร
23. จต 421 พฤติกรรมที่ขัดต่อสังคม	5.71	85.71	8.57	- ควรรวมกับจิตตอปกติ เพราะ ใช้จริงในชีวิตประจำวันน้อยมาก ควรเน้นตัวอย่างจริง
24. จต 490 การศึกษาอิสระในจิตวิทยา	8.57	71.43	20.00	
25. คพ 314 การโปรแกรมภาษาเบสิก	42.86	45.71	11.43	- ควรเปลี่ยนเป็นโปรแกรมที่ ยากกว่านี้ หรือใช้ประโยชน์ได้ มากกว่า เช่น เอ็กเซล (Excel) , เวิร์ด (Word) , อินเทอร์เน็ต (Internet)
31. คณ 241 หลักและวิธีการ ของคณิตศาสตร์	11.43	80.00	3.57	

จากตาราง 3 ซึ่งแสดงรายวิชาเอกที่เปิดให้บัณฑิตหลักสูตรวิชาเอกจิตวิทยาได้เรียนรวมทั้งหมด 26 รายวิชา พบว่าโดยรวมบัณฑิตร้อยละ 45.71 - 97.14 เห็นว่าควรคงวิชาต่าง ๆ ไว้ และร้อยละ 0.00 - 42.86 เห็นว่าควรตัดวิชาต่าง ๆ ออก ซึ่งแสดงว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดหรือการคงไว้ของรายวิชาต่าง ๆ มีความหลากหลายขึ้นอยู่กับรายวิชาว่าจะเป็นวิชาใด ซึ่งอาจพิจารณาแบ่งกลุ่มวิชาตามความเห็นของการให้คงวิชานั้นไว้ได้เป็น 4 กลุ่มดังนี้ คือ

1) รายวิชาซึ่งมีบัณฑิตมากกว่าร้อยละ 90.00 เห็นว่าควรคงไว้มี 12 รายวิชา ได้แก่

จิต 101	จิต 102	จิต 105	จิต 201	จิต 202
จิต 211	จิต 221	จิต 305	จิต 313	จิต 322
จิต 323	จิต 334			

2) รายวิชาซึ่งมีบัณฑิตมากกว่าร้อยละ 80.00 ถึงร้อยละ 90.00 เห็นว่าควรคงไว้มี 10 รายวิชา ได้แก่

จิต 311	จิต 312	จิต 318	จิต 325	จิต 331
จิต 332	จิต 335	จิต 399	จิต 411	จิต 421

3) รายวิชาซึ่งมีบัณฑิตมากกว่าร้อยละ 70.00 ถึงร้อยละ 80.00 เห็นว่าควรคงไว้มี 3 รายวิชา ได้แก่

จิต 303	จิต 490	คณ 241
---------	---------	--------

4) รายวิชาซึ่งมีบัณฑิตน้อยกว่าร้อยละ 50.00 เห็นว่าควรคงไว้มี 1 วิชา คือ คพ 314

ในส่วน of ความเห็นให้ตัดวิชาออกนั้นพบว่าเกือบทุกรายวิชาที่มีบัณฑิตแสดงความเห็นให้ตัดออกจากหลักสูตรเพียงไม่เกินร้อยละ 10 ยกเว้นวิชา จิต 303 จิต 332 คพ 314 และคณ 241 ซึ่งมีบัณฑิตเสนอความเห็นให้ตัดวิชาเหล่านี้ออกคิดเป็นร้อยละ 20.00, 11.43, 42.86 และ 11.43 ตามลำดับ

4. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปที่บัณฑิตได้เสนอเพื่อปรับปรุงหลักสูตร

ตาราง 4 รายการความเห็น ข้อเสนอแนะ ที่บัณฑิตเสนอเพื่อปรับปรุงหลักสูตรเรียงตามความถี่

ลำดับ	รายการ	ความถี่	คิดเป็นร้อยละของบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจ
1	ตัดทอนทฤษฎีให้น้อยลง และเน้นส่วนการประยุกต์ใช้ความรู้ให้มากขึ้น (เช่น มีการปฏิบัติจริงให้นิสิตค้นคว้าด้วยตนเอง ให้มีการไปดูงานและทัศนศึกษา เป็นต้น)	15	42.86
2	บังคับให้เรียนวิชาภาษาอังกฤษมากขึ้น (เช่น เรียนทุกเทอม)	6	17.14
3	ปรับหลักสูตรให้มีการเน้นเฉพาะด้านซึ่งนิสิตสามารถเลือกได้	4	11.43
4	เพิ่มวิชาในกลุ่มของจิตวิทยาธุรกิจและอุตสาหกรรม ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - งานบุคคล (เช่น การสมัครงาน การสัมภาษณ์ การปฐมนิเทศ ฯลฯ) - แร้งงานสัมพันธ์ และกฎหมายแรงงาน - การฝึกอบรมพนักงาน - การให้คำปรึกษาแก่องค์กร	3 3 2 1	8.57 8.57 5.71 2.86
5	เรียนเสริมวิชาคอมพิวเตอร์หรือพิมพ์ดีด	4	11.43
6	บางรายวิชามีเนื้อหาซ้ำซ้อน (เช่น จต 315 และ จต 335)	1	2.86
7	ทำเนื้อหาให้เป็นปัจจุบันมากขึ้น	1	2.86
8	ควบคุมการสอบให้รัดกุมเพราะมีการทุจริต	1	2.86

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้เป็นการสำรวจความเห็นของบัณฑิตที่สำเร็จตามหลักสูตร วท.บ. (จิตวิทยา) ในปีการศึกษา 2538 จำนวน 35 คน โดยให้บัณฑิตประเมินคุณค่าของหลักสูตรในด้านต่าง ๆ 9 ด้าน แล้วพิจารณาว่าแต่ละวิชาในส่วนของวิชาเอกที่บัณฑิตได้เรียนนั้น บัณฑิตเห็นว่าควรคงไว้ในหลักสูตร หรือควรตัดออกจากหลักสูตร พร้อมทั้งบอกข้อเสนอแนะที่จะช่วยปรับปรุงหลักสูตรด้วย

ผลการศึกษาสามารถสรุปอภิปราย รวมทั้งเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรได้ดังนี้

1. การประเมินคุณค่าของหลักสูตร

การพิจารณาคุณค่าของหลักสูตรโดยรวมพบว่าบัณฑิต วท.บ. (จิตวิทยา) ร้อยละ 42 เห็นว่ามีคุณค่าในระดับมากหรือมากที่สุด ร้อยละ 40 เห็นว่ามีคุณค่าในระดับปานกลาง และประมาณร้อยละ 18 เห็นว่ามีคุณค่าในระดับน้อยหรือน้อยมาก

สำหรับคุณค่าของหลักสูตรเป็นรายด้านนั้น บัณฑิตเห็นว่าหลักสูตรมีคุณค่ามากหรือมากที่สุด 4 ด้าน คือ มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ให้ความมั่นใจในการสมัครงาน มีประโยชน์ต่องานที่ทำ และเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทในประเทศ มีคุณค่าในระดับมากหรือมากที่สุดพอ ๆ กับเห็นคุณค่าในระดับปานกลาง 2 ด้านคือ ช่วยให้สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัว มีคุณค่าในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ มีความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดงาน และเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทต่างประเทศ และเห็นว่าหลักสูตรมีคุณค่าในระดับน้อยหรือน้อยมาก 1 ด้าน คือ ช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้

โดยสรุปจะเห็นได้ว่าบัณฑิตมากกว่าร้อยละ 80 ประเมินคุณค่าของหลักสูตรวิชาเอกจิตวิทยาโดยรวม และประเมินคุณค่าหลักสูตรรายด้านทั้งหมด 8 ด้าน ใน 9 ด้าน อยู่ในระดับปานกลางขึ้นไป ผลการวิจัยในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่าหลักสูตร วท.บ. (จิตวิทยา) ได้ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งในการที่สามารถผลิตบัณฑิตที่มีความมั่นใจว่าเขาได้สำเร็จจากหลักสูตรที่จะเอื้อให้เขามีคุณสมบัติที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาเอกจิตวิทยาที่ได้ระบุไว้ว่า "เพื่อผลิตบัณฑิตจิตวิทยาที่สามารถนำหลักวิชาการไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมในการประกอบอาชีพหรือในการศึกษาต่อ" (คู่มือและหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 4 พ.ศ. 2536 - หลักสูตรคณะมนุษยศาสตร์ - หน้า 12)

อย่างไรก็ดี เนื่องจากยังมีบัณฑิตเกือบร้อยละ 20 (ประมาณร้อยละ 18) ที่เห็นว่าหลักสูตรวิชาเอกจิตวิทยามีคุณค่าโดยรวมอยู่ในระดับน้อยหรือน้อยมาก ผลส่วนนี้ชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรวิชาเอกจิตวิทยายังคงต้องการการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในด้านที่นิสิตประเมินว่าหลักสูตรยังให้คุณค่าในระดับน้อยหรือน้อยมาก นั่นคือด้านการช่วยให้บัณฑิตสามารถสร้างงานของตนเองได้ หรือด้านที่นิสิตประเมินว่าอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งได้แก่ด้านความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดงาน และด้านความพอเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทต่างประเทศ

2. การพิจารณาการคงไว้หรือตัดออกในแต่ละรายวิชาของวิชาเอก

จากจำนวนรายวิชาทั้งหมด 26 รายวิชา พบว่ารายวิชาที่บัณฑิตมากกว่าร้อยละ 90 เห็นว่าควรคงไว้มี 12 รายวิชา มากกว่าร้อยละ 80 ถึงร้อยละ 90 เห็นว่าควรคงไว้มี 10 รายวิชา มากกว่าร้อยละ 70 ถึงร้อยละ 80 เห็นว่าควรคงไว้มี 3 รายวิชา และอีก 1 รายวิชาที่บัณฑิตต่ำกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าควรคงไว้

โดยสรุปมี 22 รายวิชา จาก 26 รายวิชาที่บัณฑิตส่วนใหญ่ (เกินร้อยละ 80) เห็นว่าควรคงไว้ ซึ่งได้แก่

จต 101	จต 102	จต 105	จต 201	จต 202
จต 211	จต 221	จต 305	จต 311	จต 312
จต 313	จต 318	จต 322	จต 323	จต 325
จต 331	จต 332	จต 334	จต 335	จต 399
จต 411	จต 421			

โดยในบรรดารายวิชาเหล่านี้วิชาซึ่งบัณฑิตมีความเห็นว่าจะคงไว้สูงสุตร้อยละ 97.14 เท่ากัน 2 วิชา คือ จต 101 และ จต 313

สำหรับอีก 4 รายวิชาที่เหลือ ซึ่งได้แก่ วิชา คพ 314, จต 303, จต 490 และ คณ 241 นั้น บัณฑิตไม่เกินร้อยละ 80 เห็นว่าควรคงไว้ ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบข้อน่าสังเกตดังนี้

วิชาคพ 314 การโปรแกรมภาษาเบสิก มีบัณฑิตประมาณร้อยละ 46 เห็นว่าควรคงวิชานี้ไว้ในขณะที่อีกประมาณร้อยละ 43 เห็นว่าควรตัดวิชานี้ทิ้งไป โดยให้เหตุผลว่าไม่ได้ใช้ความรู้จากวิชานี้เลย และเสนอให้เปลี่ยนเนื้อหาเป็นการเรียนคอมพิวเตอร์ที่บัณฑิตสามารถใช้ประโยชน์ได้มากกว่า เช่น โปรแกรม เอ็กเซล (Excel) , เวิร์ด (Word) , อินเทอร์เน็ต (Internet) เป็นต้น

วิชาจต 303 ประวัติและแนวความคิดในจิตวิทยา มีบัณฑิตประมาณร้อยละ 71 เห็นว่าควรคงวิชานี้ไว้ และประมาณร้อยละ 20 ที่เห็นว่าจะตัดวิชานี้ทิ้งไป โดยให้เหตุผลคือ เป็นเนื้อหาความรู้ที่ไม่จำเป็นสำหรับการนำไปใช้

วิชาจต 490 การศึกษาอิสระในจิตวิทยา มีบัณฑิตประมาณร้อยละ 71 เห็นว่าควรคงวิชานี้ไว้ มีเพียงร้อยละ 9 ที่เห็นว่าจะตัดวิชานี้ทิ้งไป แต่มีนิสิตถึงร้อยละ 20 ไม่ได้ประเมินวิชานี้ (ซึ่งเป็นตัวเลขการไม่ตอบสูงกว่าวิชาอื่น ๆ ทุกวิชา) ทั้งนี้อาจเนื่องจากมีนิสิตบางส่วนไม่ได้ลงทะเบียนเรียนวิชานี้ จึงไม่แน่ใจว่าจะเป็นวิชาในลักษณะใดแม้จะอ่านคำอธิบายเนื้อหาของรายวิชาที่แนบไปกับแบบสอบถามแล้วก็ตาม

วิชาคณ 241 หลักและวิธีการของคณิตศาสตร์ มีบัณฑิตร้อยละ 80 พอติ เห็นว่าควรคงวิชานี้ไว้ และประมาณร้อยละ 11 เห็นว่าควรตัดวิชานี้ แต่บัณฑิตมิได้ให้เหตุผลหรือให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงไว้

เมื่อพิจารณาความเห็นของบัณฑิตในส่วนที่เสนอให้คงวิชาไว้ประกอบด้วยความเห็นของบัณฑิตในส่วนที่เสนอให้ตัดวิชาออก ก็พบว่ามี 3 รายวิชาซึ่งสอดคล้องกัน โดยที่บัณฑิตต่ำกว่าร้อยละ 80 เสนอให้คงวิชาไว้และสูงกว่าร้อยละ 10 เสนอให้ตัดวิชานั้นออก ได้แก่ วิชา จต 303 ประวัติและแนวความคิดในจิตวิทยา คณ 241 หลักและวิธีการของคณิตศาสตร์ และคพ 314 การโปรแกรมภาษาเบสิก ผลการวิจัยส่วนนี้จึงควรเสนอให้คณะกรรมการการปรับปรุงหลักสูตร วท.บ. (จิตวิทยา) ได้พิจารณา 3 วิชานี้เป็นพิเศษ

3. ข้อเสนอแนะของบัณฑิตในการปรับปรุงหลักสูตร

จากการศึกษาครั้งนั้นพบว่า ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรที่บัณฑิตได้เสนอมา สามารถแยกได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อเสนอแนะซึ่งเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างและเนื้อหาวิชาเอกจิตวิทยาโดยตรง และ ส่วนที่ 2 เป็นข้อเสนอแนะซึ่งเกี่ยวข้องกับปรับส่วนประกอบของหลักสูตรซึ่งมีวิชาเอกโดยตรง

สำหรับข้อเสนอแนะส่วนที่ 1 ซึ่งเป็นส่วนที่เกี่ยวกับการปรับโครงสร้างและเนื้อหาวิชาเอกจิตวิทยาโดยตรง นั้นพบว่า ข้อเสนอแนะที่บัณฑิตเสนอมามากที่สุด คือ ร้อยละ 42.86 ของบัณฑิต ได้แก่ การเสนอให้ตัดทอนทฤษฎี ให้น้อยลงและเน้นส่วนการประยุกต์ใช้ความรู้ให้มากขึ้น ทั้งนี้อาจทำได้โดยการให้นิสิตได้ปฏิบัติจริง ค้นคว้าด้วยตนเอง ไปดูงานหรือทัศนศึกษา เป็นต้น จะเห็นได้ว่าผลการศึกษาวิจัยในส่วนนี้สอดคล้องกับผลในส่วนของข้อเสนอแนะปรับปรุงรายวิชา (ตาราง 3) ที่พบว่าข้อเสนอแนะปรับปรุงรายวิชาที่บัณฑิตได้เสนอไว้ทั้งหมด 13 รายวิชา มี 9 รายวิชา ซึ่งบัณฑิตเสนอว่าควรเน้นการประยุกต์ใช้ความรู้ให้มากขึ้น

นอกจากนี้ยังมีบัณฑิตให้ข้อเสนอแนะว่าควรปรับปรุงหลักสูตรโดยให้มีการเน้นเฉพาะด้าน การที่บัณฑิตเสนอเช่นนี้อาจเป็นเพราะธรรมชาติของศาสตร์สาขาจิตวิทยานี้มีเนื้อหาวิชาค่อนข้างจะหลากหลาย และหลักสูตรวทบ. (จิตวิทยา) ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ก็ ได้พยายามครอบคลุมจิตวิทยาบริสุทธิ์และประยุกต์สาขาหลัก ๆ ในทุกสาขา อันได้แก่ จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาสังคม จิตวิทยาการทดลอง จิตวิทยาอุตสาหกรรม และจิตวิทยาคลินิก ซึ่งการจัดหลักสูตรในลักษณะดังกล่าวนี้มีความเหมาะสมอย่างยิ่งในการที่จะเตรียมบัณฑิตเพื่อการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกต่อไป ซึ่งจะมีการเลือกสาขาวิชาเรียนที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้นตามความถนัดและความสนใจ อย่างไรก็ตาม การจัดหลักสูตรในลักษณะนี้อาจจะมีความเหมาะสมน้อยกว่าในแง่ของการเตรียมบัณฑิต เพื่อเข้าสู่ตลาดงาน เพราะหลักสูตรไม่มีความเฉพาะเจาะจงพอที่จะแสดงว่าบัณฑิตมีความชำนาญ เชี่ยวชาญ หรือมีความรู้ในด้านใดเป็นพิเศษ ในขณะที่ธรรมชาติของตลาดแรงงานโดยทั่วไปมักจะต้องการผู้ที่มีความชำนาญเฉพาะด้านมากกว่า ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานี้ บัณฑิตจึงเสนอให้ปรับหลักสูตรโดยเน้นเฉพาะด้าน ซึ่งข้อเสนอแนะในส่วนนี้ก็มีผลสอดคล้องกับผลการประเมินคุณค่าของหลักสูตรในด้านความเพียงพอต่อการเรียนระดับปริญญาโทในประเทศที่บัณฑิตประเมินว่ามีคุณค่ามาก แต่ประเมินว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดงานปานกลาง

ข้อเสนอแนะของบัณฑิตอีกส่วนหนึ่งซึ่งเชื่อมโยงกับข้อเสนอแนะให้มีการเน้นเฉพาะด้านก็คือ การเสนอให้เพิ่มวิชาในกลุ่มของจิตวิทยาธุรกิจและอุตสาหกรรม เช่น การจัดการงานบุคคล แรงงานสัมพันธ์ และกฎหมายแรงงาน การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร และการให้คำปรึกษาแก่องค์กร เป็นต้น ข้อเสนอแนะนี้แสดงให้เห็นว่า บัณฑิตมีความสนใจในจิตวิทยาสาขาเฉพาะด้าน ซึ่งในที่นี้ก็คือสาขาจิตวิทยาธุรกิจและอุตสาหกรรมนั่นเอง ดังนั้นในการพิจารณาปรับหลักสูตร จึงควรปรับหลักสูตรโดยเปิดโอกาสให้นิสิตสามารถเลือกเรียนวิชาเอกซึ่งเน้นสาขาเฉพาะด้านที่นิสิตสนใจ หรือด้านซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดงานได้อีกด้วย

สำหรับข้อเสนอแนะส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะทั่วไป หรือส่วนอื่นที่มีใช้วิชาเอกโดยตรงนั้น ได้แก่ ข้อเสนอให้จัดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา (เช่น จต 315 และ จต 335) และทำเนื้อหาให้มีความเป็นปัจจุบันมากขึ้น

นอกจากนี้ บัณฑิตยังเสนอว่าหลักสูตรควรกำหนดให้มีการเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น เช่น เรียน ทุกเทอมทุกปี ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าบัณฑิตอาจไม่มีความมั่นใจในความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษของตนเอง ผลส่วนนี้จึงอาจเป็นคำอธิบายของผลที่พบว่า ในขณะที่บัณฑิตประเมินคุณค่าของหลักสูตรว่าเพียงพอต่อการเรียน ต่อระดับปริญญาโทในประเทศในระดับมาก แต่จะประเมินว่าเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทต่างประเทศ ในระดับปานกลางเท่านั้น

นอกจากการเสนอให้มีการเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นแล้ว บัณฑิตยังได้เสนอให้มีการเรียนคอมพิวเตอร์ หรือพิมพ์ดีดด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์และเครื่องพิมพ์ดีดเป็นทักษะที่มีความจำเป็นมาก สำหรับการเรียนและการทำงานในยุคปัจจุบัน เพราะการเรียนในปัจจุบันจะเน้นที่การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งมีการจัดพิมพ์รายงานส่งอาจารย์อย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งในหลายวิชามีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผล ทางสถิติ ซึ่งหากผู้เรียนมีทักษะในการใช้เครื่องพิมพ์ดีด และเครื่องคอมพิวเตอร์ก็จะทำให้งานมีความสะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น

สุดท้ายมีข้อเสนอแนะอีกประเด็นหนึ่ง ซึ่งแม้ว่าจะไม่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงหลักสูตรโดยตรง แต่ก็สะท้อนให้เห็นถึงความด้อยประสิทธิภาพอย่างหนึ่งของกระบวนการในการนำหลักสูตรไปใช้ นั่นคือข้อเสนอให้มีการควบคุมการสอบให้รัดกุมเพราะมีการทุจริต ประเด็นนี้นับว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะการสอบเป็นการประเมินความสำเร็จของบัณฑิตตามหลักสูตร ซึ่งหากขาดความเที่ยงธรรม ผลการประเมินก็ย่อมไม่สามารถบ่งชี้ถึงระดับความสำเร็จของบัณฑิตได้ หรืออีกนัยหนึ่งก็ไม่สามารถบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนหรือความสำเร็จของตัวหลักสูตรได้ในที่สุดนั่นเอง

หลักสูตรวิชาเอกภาษาไทย

บทที่ 3

หลักสูตรวิชาเอกภาษาไทย

ความนำ

หลักสูตร ศศ.บ. (ภาษาไทย) เปิดดำเนินการสอนภายใต้ความรับผิดชอบของภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะผลิตบัณฑิตให้มีทักษะในการใช้ภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษา ทฤษฎีทางภาษา เป็นนักภาษาที่มีคุณภาพ ให้มีความรู้ความเข้าใจวรรณกรรมของไทยอย่างกว้างขวาง เข้าใจความคิด ชีวิต และสภาพสังคมของคนไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน เพื่อเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต รวมทั้งให้สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปได้

หลักสูตร ศศ.บ. (ภาษาไทย) ได้ใช้ผลิตบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ข้างต้นมาเป็นเวลานาน ในปัจจุบันสภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปมาก และแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาภาษาไทยก็เปลี่ยนแปลงไปมากด้วยเช่นกัน จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัยและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ในการปรับปรุงหลักสูตร จำเป็นต้องมีข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรมาเป็นแนวทางสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งการรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรจากบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชานี้จะเป็นข้อมูลที่ดีที่จะใช้ในการวางแผนและดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหลักสูตรวิชาเอกภาษาไทย

1. ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิต

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามเพศ วิชาโท สถานภาพปัจจุบัน และความถี่ของการใช้ความรู้จากวิชาเอก

ลักษณะของบัณฑิต		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	หญิง	25	93
	ชาย	2	7
วิชาโท	อังกฤษ	13	48
	การผลิตหนังสือพิมพ์	7	26
	วาทกรรม	5	18
	รัฐศาสตร์	1	4
	ปรัชญา	1	4
	สถานภาพปัจจุบัน		
	กำลังทำงาน	22	81
	ธุรกิจของตนเอง	0	0
	รับจ้างเอกชน	20	74
	รับราชการ	2	7
	กำลังศึกษาต่อ	2	8
	ยังไม่ทำงาน	3	11
ความถี่ของการใช้ความรู้จากวิชาเอก			
	ใช้ประจำ	3	11
	ใช้บ่อย	3	11
	ใช้บางโอกาส	10	37
	ไม่ค่อยได้ใช้	7	26
	ไม่ตอบ	4	15
รวม		27	100

จากตาราง 1 ปรากฏว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2538 เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 93 และ 7 ตามลำดับ) และบัณฑิตเลือกเรียนวิชาโทภาษาอังกฤษมากที่สุด (ร้อยละ 48) รองลงมา คือ การผลิตหนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 26) และเลือกเรียนวิชาโทปรัชญาน้อยที่สุด (ร้อยละ 4)

ในด้านสถานภาพปัจจุบันพบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำในภาคเอกชน(ร้อยละ 74) มีส่วนน้อยที่รับราชการ (ร้อยละ 7) และศึกษาต่อ (ร้อยละ 8) และมีบางส่วนที่ยังไม่ได้ทำงาน (ร้อยละ 11)

ในด้านการใช้ความรู้จากวิชาเอกพบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีโอกาสใช้ความรู้จากวิชาเอกในบางโอกาส (ร้อยละ 37) รองลงมาไม่ค่อยได้ใช้ (ร้อยละ 26) และมีส่วนน้อยที่ใช้ประจำและใช้บ่อย (ร้อยละ 11 และ 11 ตามลำดับ)

2. ความเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับคุณค่าด้านต่าง ๆ ของหลักสูตรโดยรวม

ตาราง 2 ร้อยละของบัณฑิตที่ประเมินคุณค่าโดยรวมของหลักสูตรในด้านต่าง ๆ

จำแนกตามระดับความเห็นว่าเป็นจริงมากน้อยเพียงใด

หัวข้อเรื่อง	ระดับความเป็นจริง					ไม่ตอบ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	
1. เนื้อหาหลักสูตรมีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	7	15	44	15	4	15
2. หลักสูตรให้ความมั่นใจในการสมัครงาน	4	15	40	22	4	15
3. ประโยชน์ต่องานที่ทำ	7	15	37	26	0	15
4. หลักสูตรเหมาะสมกับความต้องการของตลาดงาน	4	0	37	29	15	15
5. เนื้อหาหลักสูตรเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทในประเทศ	4	4	40	33	4	15
6. เนื้อหาหลักสูตรเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทในต่างประเทศ	0	0	26	26	33	15
7. เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง	4	7	55	19	0	15
8. เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัว	4	7	41	33	0	15
9. เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้ (เช่น เป็นนักแปลอิสระ เปิดร้านขายหนังสือของตนเอง เปิดร้านขายของที่ระลึก เปิดบริษัทท่องเที่ยว ฯลฯ)	4	15	51	11	4	15
รวม	4	9	41	24	7	15

จากตาราง 2 โดยภาพรวมพบว่า บัณฑิตภาษาไทยประมาณร้อยละ 13 เห็นว่าหลักสูตรวิชาเอกภาษาไทย มีคุณค่าอยู่ในระดับมากหรือมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 41 เห็นว่ามีคุณค่าอยู่ในระดับปานกลาง และร้อยละ 31 เห็นว่าหลักสูตรภาษาไทยมีคุณค่าน้อยหรือน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาคุณค่าของหลักสูตรภาษาไทยในแต่ละด้านย่อยพบผลดังนี้

1. ด้านประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ร้อยละ 44 เห็นว่าหลักสูตรมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันในระดับปานกลาง รองลงมาคือร้อยละ 22 เห็นว่าหลักสูตรมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันมากหรือมากที่สุด และมีเพียงร้อยละ 19 เห็นว่าหลักสูตรมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันในระดับน้อยหรือน้อยที่สุด

2. ด้านความมั่นใจในการสมัครงาน

พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ร้อยละ 40 เห็นว่าหลักสูตรให้ความมั่นใจในการสมัครงานในระดับปานกลาง รองลงมาคือร้อยละ 26 เห็นว่าหลักสูตรให้ความมั่นใจในการสมัครงานน้อยหรือน้อยที่สุด และมีเพียงร้อยละ 19 เห็นว่าหลักสูตรให้ความมั่นใจในการสมัครงานในระดับมากหรือมากที่สุด

3. ด้านประโยชน์ต่องานที่ทำ

พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ร้อยละ 37 เห็นว่าหลักสูตรมีประโยชน์ต่องานที่ทำในระดับปานกลาง รองลงมาคือร้อยละ 26 เห็นว่าหลักสูตรมีประโยชน์ต่องานที่ทำในระดับน้อยหรือน้อยที่สุด และมีเพียงร้อยละ 22 เห็นว่าหลักสูตรมีประโยชน์ต่องานที่ทำในระดับมากหรือมากที่สุด

4. ด้านความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน

พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ร้อยละ 37 เห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับปานกลาง รองลงมาคือร้อยละ 34 เห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับน้อยหรือน้อยที่สุด และมีเพียงร้อยละ 4 ที่เห็นว่าคุณลักษณะเหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับมากหรือมากที่สุด

5. ด้านความเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทในประเทศ

พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ร้อยละ 40 เห็นว่าหลักสูตรมีความเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทในประเทศในระดับปานกลาง รองลงมาคือร้อยละ 37 เห็นว่าหลักสูตรมีความเพียงพอต่อการเรียนต่อในระดับปริญญาโทในประเทศในระดับน้อยหรือน้อยที่สุด และมีเพียงร้อยละ 8 เห็นว่าหลักสูตรมีความเพียงพอต่อการเรียนต่อในระดับปริญญาโทในประเทศไทยในระดับมากหรือมากที่สุด

6. ด้านความเพียงพอในการเรียนต่อระดับปริญญาโทต่างประเทศ

พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ร้อยละ 69 เห็นว่าหลักสูตรมีความเพียงพอในการเรียนต่อระดับปริญญาโทต่างประเทศในระดับน้อยหรือน้อยที่สุด และมีเพียงร้อยละ 26 เห็นว่าหลักสูตรมีความเพียงพอในการเรียนต่อในระดับปริญญาโทต่างประเทศในระดับปานกลาง

7. ด้านการช่วยให้บัณฑิตสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ร้อยละ 56 เห็นว่าหลักสูตรช่วยให้บัณฑิตสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองในระดับปานกลาง รองลงมาคือร้อยละ 19 เห็นว่าหลักสูตรช่วยให้บัณฑิตสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองในระดับน้อยหรือน้อยที่สุด และมีเพียงร้อยละ 11 เห็นว่าหลักสูตรช่วยให้บัณฑิตสามารถศึกษาหาความรู้ในระดับมากหรือมากที่สุด

8. ด้านการช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัว

พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ร้อยละ 41 เห็นว่าหลักสูตรมีเนื้อหาช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัวในระดับปานกลาง รองลงมาคือร้อยละ 33 เห็นว่าหลักสูตรมีเนื้อหาช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระ หรืออาชีพส่วนตัวในระดับน้อยหรือน้อยที่สุด และมีบัณฑิตเพียงร้อยละ 11 เห็นว่าหลักสูตรมีเนื้อหาช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัวในระดับมากหรือมากที่สุด

9. ด้านการช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้

พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ร้อยละ 51 เห็นว่าหลักสูตรช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้ในระดับปานกลาง รองลงมาคือร้อยละ 19 เห็นว่าหลักสูตรช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้ในระดับมากหรือมากที่สุด และมีเพียงร้อยละ 16 เห็นว่าหลักสูตรช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้ในระดับน้อยหรือน้อยที่สุด

โดยสรุป ผลการประเมินคุณค่าของหลักสูตร 9 ด้าน พบว่าบัณฑิตวิชาเอกภาษาไทยส่วนใหญ่เห็นว่าหลักสูตรภาษาไทยมีคุณค่าในระดับปานกลาง 8 ด้าน คือ ด้านประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ด้านความมั่นใจในการสมัครงาน ด้านประโยชน์ต่องานที่ทำ ด้านความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน ด้านความเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทในประเทศ ด้านการช่วยให้บัณฑิตสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ด้านการช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัว และด้านการช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้ และเห็นว่าหลักสูตรมีคุณค่าอยู่ในระดับน้อยหรือน้อยที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านความเพียงพอในการเรียนต่อระดับปริญญาโทต่างประเทศ

3. ความเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตร

ตาราง 3 ร้อยละของบัณฑิตที่แสดงความเห็นว่าควรตัด/ควรคงไว้ พร้อมข้อเสนอแนะ ปรับปรุง
ในแต่ละรายวิชา

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ไม่ตอบ	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
1. ทย 201 การพูดเพื่อประสิทธิผล	0.00	0.85	0.15	
2. ทย 210 การอ่านออกเสียง	0.00	0.85	0.15	
3. ทย 211 การอ่าน	0.00	0.85	0.15	
4. ทย 212 การอ่านเร็ว	0.04	0.78	0.18	
5. ทย 311 การเขียน	0.00	0.85	0.15	
6. ทย 312 การใช้ภาษา	0.00	0.85	0.15	
7. ทย 313 ภาษาศาสตร์ทั่วไป	0.41	0.44	0.15	- ควรเน้นความรู้ลึกซึ้งและเข้าใจ อย่างถ่องแท้
8. ทย 314 ภาษาศาสตร์ 1	0.48	0.37	0.15	
9. ทย 315 ภาษาศาสตร์ 2	0.48	0.37	0.15	
10. ทย 316 บัญชาภาษาไทยและการใช้ ภาษาไทยในปัจจุบัน	0.00	0.85	0.15	- ควรคงไว้อย่างยิ่งเพราะการใช้ภาษา ในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงทุกวันแต่วิชาที่ เรียนควรจะเน้นการเก็บข้อมูลและ วิเคราะห์ข้อมูลให้มากกว่านี้
11. ทย 317 วิวัฒนาการของภาษาไทย	0.18	0.67	0.15	

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ไม่ตอบ	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
12. ทย 318 นิรุกติศาสตร์ไทยเบื้องต้น	0.63	0.19	0.18	
13. ทย 319 ตรรกวิทยาทางภาษา	0.56	0.26	0.18	
14. ทย 321 วรรณคดีวิเคราะห	0.15	0.70	0.15	- การสอนในหลักสูตรที่ทันสมัย ต่อวรรณกรรมปัจจุบัน
15. ทย 322 วรรณคดีเกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์	0.22	0.59	0.19	
16. ทย 323 วรรณคดีเกี่ยวกับ พุทธศาสนา	0.30	0.52	0.18	
17. ทย 324 วรรณคดีนิราศ	0.19	0.63	0.18	
18. ทย 325 วรรณคดีการละคร	0.07	0.74	0.19	
19. ทย 326 วรรณคดีเกี่ยวกับ ชนบทประเพณี	0.11	0.74	0.15	
20. ทย 327 วรรณคดีชาดก	0.22	0.59	0.19	
21. ทย 328 วรรณคดีนิทาน	0.22	0.63	0.15	
22. ทย 331 การเขียนสารคดี	0.04	0.81	0.15	
23. ทย 332 การเขียนบันเทิงคดี	0.04	0.81	0.15	
24. ทย 333 การเขียนเพื่อ สื่อสารมวลชน	0.04	0.81	0.15	- ควรปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ ตลอดเวลา
25. ทย 334 การเขียนเพื่อการ ประชาสัมพันธ์และโฆษณา	0.00	0.85	0.15	- ควรเป็นเนื้อหา/ปฏิบัติเพื่อสามารถ นำไปใช้งานได้ ควรให้นักศึกษาได้ฝึก อย่างจริงจังเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ จริงในการทำงาน

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ไม่ตอบ	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
26. ทย 335 การเขียนทางธุรกิจ	0.04	0.81	0.15	
27. ทย 336 การเขียนร้อยกรอง	0.19	0.63	0.18	
28. ทย 351 คติชนวิทยา	0.30	0.52	0.18	
29. ทย 352 อักษรขอม	0.63	0.19	0.18	
30. ทย 353 การวิจัยทางคติชนวิทยา	0.52	0.30	0.18	
31. ทย 371 การพูดกับการพัฒนา บุคลิกภาพ	0.00	0.81	0.19	
32. ทย 372 การพูดเฉพาะอาชีพ	0.04	0.78	0.18	
33. ทย 411 ภาษามาลีลันสกฤตที่ เกี่ยวกับภาษาไทย	0.48	0.37	0.15	
34. ทย 412 ภาษาเขมรที่เกี่ยวกับ ภาษาไทย	0.48	0.37	0.15	- เพราะปัจจุบันการติดต่อกับ ต่างประเทศทางด้านแถบเอเชีย มีความสำคัญมากขึ้น
35. ทย 413 หลักภาษา	0.07	0.78	0.15	
36. ทย 414 ภาษาถิ่น	0.41	0.41	0.18	
37. ทย 415 ศัพท์สันนิษฐาน และ ศัพท์บัญญัติ	0.37	0.44	0.19	

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ไม่ตอบ	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
38. ทย 421 ร้อยแก้วและร้อยกรอง	0.00	0.85	0.15	
39. ทย 422 วรรณกรรมปัจจุบัน	0.04	0.81	0.15	
40. ทย 424 วรรณคดีวิจารณ์	0.04	0.81	0.15	- ควรจะเป็นการเรียนการสอนที่ โดดเด่น เช่น ของประเทศไทย กับประเทศไทยให้เด่นชัดกว่าที่เป็นอยู่
41. ทย 425 วรรณคดีเปรียบเทียบ	0.07	0.78	0.15	

จากตาราง 3 แสดงรายวิชาเอกที่เปิดให้บัณฑิตหลักสูตรวิชาเอกภาษาไทยได้เรียนรวมทั้งหมด 48 วิชา พบว่าโดยรวมบัณฑิตร้อยละ 86 - 89 เห็นว่าควรคงวิชาต่าง ๆ ไว้ และร้อยละ 0 - 63 เห็นว่าควรตัดวิชาต่าง ๆ ออก ซึ่งแสดงว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดออกหรือการคงไว้ของรายวิชาต่าง ๆ มีความหลากหลายขึ้นอยู่กับรายวิชาว่าจะเป็นวิชาใด ซึ่งอาจพิจารณาแบ่งกลุ่มวิชาตามความเห็นของการให้คงวิชานั้นไว้ได้ 4 กลุ่ม ดังนี้คือ

1) รายวิชาซึ่งมีบัณฑิตมากกว่าร้อยละ 80 เห็นว่าควรคงไว้ 15 รายวิชา ได้แก่

ทย 111	ทย 201	ทย 210	ทย 311	ทย 312
ทย 316	ทย 331	ทย 332	ทย 333	ทย 334
ทย 336	ทย 371	ทย 421	ทย 422	ทย 424

2) รายวิชาซึ่งมีบัณฑิตมากกว่าร้อยละ 70 ถึงร้อยละ 80 เห็นว่าควรคงไว้ 10 รายวิชา ได้แก่

ทย 212	ทย 321	ทย 325	ทย 326	ทย 372
ทย 413	ทย 416	ทย 417	ทย 425	ทย 427

3) รายวิชาซึ่งมีบัณฑิตมากกว่าร้อยละ 50 ถึงร้อยละ 70 เห็นว่าควรคงไว้ 10 รายวิชา ได้แก่

ทย 317	ทย 323	ทย 324	ทย 327	ทย 328
ทย 336	ทย 351	ทย 424	ทย 426	ทย 322

4) รายวิชาซึ่งมีบัณฑิตน้อยกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าควรคงไว้ 2 วิชา คือ

ทย 313	ทย 415
--------	--------

ในส่วนของความเห็นให้ตัดวิชาออกนั้น พบว่า มีวิชา ทย 314 ทย 315 ทย 318 ทย 319 ทย 352 ทย 353 ทย 411 ทย 412 ทย 419 และ ทย 431 ที่บัณฑิตเห็นว่าควรตัดออกคิดเป็นร้อยละ 48, 48, 63, 56, 63, 52, 48, 48, 48 และ 48 ตามลำดับ

มีเพียงรายวิชาเดียวที่บัณฑิตมีความเห็นให้ควรตัดออกและควรคงไว้ในจำนวนที่เท่ากันคือวิชา ทย 414 คิดเป็นร้อยละ 41

4. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปที่บัณฑิตได้เสนอเพื่อปรับปรุงหลักสูตร

ตาราง 4 รายการความเห็น ข้อเสนอแนะ ที่บัณฑิตเสนอเพื่อปรับปรุงหลักสูตรเรียงตามความถี่

ลำดับ	รายการ	ความถี่	คิดเป็นร้อยละของบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจ
1	ควรจัดวิชาให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน ทันสมัย สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	7	26
2	ควรปรับปรุงให้เหมาะสม เน้นการฝึกปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ	6	22
3	ควรมีวิธีการสอนหรือสื่อการสอนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย ไม่เคร่งเครียดจนเกินไป	2	7

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้เป็นการสำรวจความเห็นของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยสุรนารีวิทยาเขตภาษาไทยในปีการศึกษา 2538 จำนวน 27 คน โดยให้บัณฑิตประเมินคุณค่าของหลักสูตรในด้านต่าง ๆ 9 ด้าน แล้วพิจารณาว่าแต่ละวิชาในส่วนของวิชาเอกที่บัณฑิตได้เรียนนั้น เห็นว่าควรคงไว้ในหลักสูตร หรือควรตัดออกจากหลักสูตร พร้อมทั้งบอกข้อเสนอแนะที่จะช่วยปรับปรุงหลักสูตรด้วย

ผลการศึกษานั้นสามารถสรุปอภิปรายรวมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรได้ ดังนี้

1. การประเมินคุณค่าของหลักสูตร

การพิจารณาคุณค่าของหลักสูตรโดยรวมพบว่า บัณฑิตวิทยาเขตภาษาไทย ร้อยละ 41 เห็นว่าหลักสูตรมีคุณค่าในระดับปานกลาง ร้อยละ 31 เห็นว่าหลักสูตรมีคุณค่าในระดับน้อยหรือน้อยที่สุด และร้อยละ 13 เห็นว่าหลักสูตรมีคุณค่าในระดับมากหรือมากที่สุด

สำหรับคุณค่ารายด้านนั้นบัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่า หลักสูตรมีคุณค่าอยู่ในระดับปานกลางถึง 8 ด้าน คือ ด้านประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ด้านความมั่นใจในการสมัครงาน ด้านประโยชน์ต่อหน้าที่ทำ ด้านความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน ด้านความเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทในประเทศ ด้านการช่วยให้บัณฑิตสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ด้านการช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัว และด้านการช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้ และเห็นว่าหลักสูตรมีคุณค่าอยู่ในระดับน้อยหรือน้อยที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านความเพียงพอในการเรียนต่อระดับปริญญาโทต่างประเทศ

โดยสรุปจะเห็นได้ว่า บัณฑิตมากกว่าร้อยละ 50 ประเมินคุณค่าของหลักสูตรวิชาเอกภาษาไทยโดยรวม และประเมินคุณค่าของหลักสูตรรายด้านทั้งหมด 8 ด้านอยู่ในระดับปานกลางขึ้นไป

อย่างไรก็ดียังมีบัณฑิตอีกเกือบร้อยละ 50 (ร้อยละ 46) ที่เห็นว่าหลักสูตรวิชาเอกภาษาไทยมีคุณค่าในระดับน้อยหรือน้อยที่สุด ผลส่วนนี้ชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรวิชาเอกภาษาไทยยังต้องมีการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะในด้านที่นิสิตประเมินว่าหลักสูตรยังให้คุณค่าในระดับน้อยหรือน้อยมาก คือ ด้านความเพียงพอในการเรียนต่อระดับปริญญาโทต่างประเทศ

2. การพิจารณาการคงไว้หรือตัดออกในแต่ละรายวิชาของวิชาเอก

จากจำนวนรายวิชาทั้งหมด 48 วิชา พบว่ารายวิชาที่บัณฑิตมากกว่าร้อยละ 80 เห็นว่าควรคงไว้มี 15 รายวิชา ได้แก่

ทย 111	ทย 201	ทย 210	ทย 311	ทย 312
ทย 316	ทย 331	ทย 332	ทย 333	ทย 334
ทย 335	ทย 371	ทย 421	ทย 422	ทย 424

มากกว่าร้อยละ 70 ถึงร้อยละ 80 เห็นว่าควรคงไว้ 10 รายวิชา ได้แก่

ทย 212	ทย 321	ทย 325	ทย 326	ทย 372
ทย 413	ทย 416	ทย 417	ทย 425	ทย 427

มากกว่าร้อยละ 50 ถึงร้อยละ 70 เห็นว่าควรคงไว้ 10 รายวิชา ได้แก่

ทย 317	ทย 323	ทย 324	ทย 327	ทย 328
ทย 336	ทย 351	ทย 424	ทย 426	ทย 322

และน้อยกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าควรคงไว้ 2 วิชา ได้แก่ ทย 313 และ ทย 415

สำหรับวิชาที่เหลืออีก 10 วิชาบัณฑิตเห็นว่าควรตัดออกไป ได้แก่

ทย 314	ทย 315	ทย 318	ทย 319	ทย 352
ทย 353	ทย 411	ทย 412	ทย 419	ทย 431

และมีเพียง 1 วิชาที่นิสิตมีความเห็นให้ตัดออกและควรคงไว้ในปริมาณที่เท่ากัน ได้แก่ ทย 414

3. ข้อเสนอแนะของบัณฑิตในการปรับปรุงหลักสูตร

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรที่บัณฑิตได้เสนอมາสามารถแยกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มแรก เป็นกลุ่มที่นิสิตเสนอมากที่สุด ร้อยละ 26 คือ ให้แต่ละวิชามีเนื้อหาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพของสังคมไทยในสมัยปัจจุบัน คือ จะต้องมมีเนื้อหาที่ทันสมัยทันโลกทันเหตุการณ์ และสามารถนำวิชาที่ร่ำเรียนมาไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มที่นิสิตเสนอรองลงมา ร้อยละ 22 คือ ไม่ควรให้เรียนเฉพาะภาคทฤษฎีเพียงอย่างเดียว แต่ควรเสริมหลักสูตรให้มีภาคปฏิบัติด้วย โดยให้นิสิตได้ฝึกทักษะลงมือปฏิบัติจริง อันจะทำให้เกิดความรู้ชำนาญและมีประโยชน์ในการประกอบอาชีพ

กลุ่มที่สาม เป็นกลุ่มที่นิสิตเสนอร้อยละ 7 คือ ในด้านการเรียนการสอนนั้น อาจารย์ผู้สอนควรรู้จักนำ
กลวิธีการสอนที่แปลกใหม่มาใช้สอน อันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจจากสิ่งไหนเนื้อหาที่เรียนได้ง่าย สนุกสนาน
เกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว บรรยากาศภายในชั้นเรียนควรเป็นกันเอง ไม่เคร่งเครียดจนเกินไป และควรมีสื่อ
การเรียนการสอนที่แปลกมาทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจอันจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

หลักสูตรวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์

บทที่ 4

หลักสูตรวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์

ความเ้า

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เริ่มจัดการศึกษาสาขาบรรณารักษศาสตร์ในระดับปริญญาตรีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 เป้าหมายของหลักสูตรเพื่อผลิตครูบรรณารักษ์ และบรรณารักษ์สำหรับปฏิบัติงานในห้องสมุดโรงเรียน และห้องสมุดอื่น ๆ รับผิดชอบรุ่นละประมาณ 10 คน ในปีแรก ๆ และเพิ่มเป็นรุ่นละประมาณ 40 คนในปัจจุบัน

หลักสูตร กศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์) ได้ใช้มาแล้วเป็นเวลากว่า 15 ปี ถึงแม้จะมีการปรับปรุงหลักสูตร และรายวิชาต่างๆในหลักสูตรมาเป็นระยะ ๆ ก็ตาม หลักสูตรทั้งหมดก็ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของส่วนรวมได้ทั้งหมด กล่าวคือยังไม่อาจตอบสนองความต้องการบุคลากรสำหรับองค์กรอื่น ๆ ที่มีใช้สถาบันการศึกษาที่ยังมีความต้องการบุคลากรในส่วนนี้อีกมาก ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับหลักสูตรให้มีความทันสมัยและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ในการปรับปรุงหลักสูตรนี้จำเป็นต้องมีข้อมูลเชิงประจักษ์มาประเมินหลักสูตร ด้วยเหตุนี้ ภาควิชา ได้ทำการรวบรวมความคิดเห็นจากบัณฑิต ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งของการประเมินผลหลักสูตร อันจะทำให้ได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงหลักสูตรของภาควิชา ต่อไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหลักสูตรวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์

1. ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิต

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตจำแนกตามเพศ วิชาโท สถานภาพปัจจุบัน และความถี่ของการใช้ความรู้จากวิชาเอก

ลักษณะของบัณฑิต	จำนวน	ร้อยละ
เพศ หญิง	9	90
ชาย	1	10
วิชาโท การผลิตหนังสือ	6	60
วาทกรรม	3	30
รัฐศาสตร์	1	10
สถานภาพปัจจุบัน		
กำลังทำงาน	8	80
รับจ้างภาคเอกชน	7	70
รับราชการ	1	10
กำลังศึกษาต่อ	2	20
ความถี่ของการใช้ความรู้จากวิชาเอก		
ใช้เป็นประจำหรือเป็นหลัก	4	40
ใช้บ่อย	1	10
ใช้บางโอกาส	4	40
ไม่ค่อยได้ใช้	1	10
รวม	10	100

จากตารางที่ 1 พบว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทางด้านบรรณารักษศาสตร์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง วิชาโท ที่เรียนคือ การผลิตหนังสือ สถานภาพปัจจุบันของบัณฑิตคือ ทำงานรับจ้างภาคเอกชน บัณฑิตสามารถใช้ความรู้จากวิชาเอกได้เป็นอย่างดีคือ ใช้เป็นประจำหรือเป็นหลัก และใช้บ้างเป็นบางโอกาสอยู่ในระดับสูงเท่า ๆ กัน คือ ร้อยละ 40 และบัณฑิตสามารถใช้ความรู้ได้บ่อยหรือไม่ค่อยได้ใช้อยู่ในระดับเท่า ๆ กัน คือ ร้อยละ 10

2. ความเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับคุณค่าด้านต่าง ๆ ของหลักสูตรโดยรวม

ตาราง 2 ร้อยละของบัณฑิตที่ประเมินคุณค่าของหลักสูตรในด้านต่าง ๆ

จำแนกตามระดับความเห็นว่าจะจริงมากน้อยเพียงใด

หัวข้อเรื่อง	ระดับความเป็นจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เนื้อหาหลักสูตรมีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	10	30	50	-	10
2. หลักสูตรให้ความมั่นใจในการสมัครงาน	-	20	40	40	-
3. ประโยชน์ต่องานที่ทำ	20	20	50	10	-
4. หลักสูตรเหมาะสมกับความต้องการของตลาดงาน	-	10	20	70	-
5. เนื้อหาของหลักสูตรเพียงพอต่อการเรียนต่อในระดับปริญญาโทในประเทศ	-	30	50	20	-
6. เนื้อหาหลักสูตรเพียงพอต่อการเรียนต่อในระดับปริญญาโทในต่างประเทศ	-	-	40	40	20
7. เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง	10	20	50	10	10
8. เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัว	-	-	70	20	10
9. เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้ (เช่น เป็นนักแปลอิสระ เปิดร้านขายหนังสือของตนเอง เปิดร้านขายของที่ระลึก เปิดบริษัทท่องเที่ยว ฯลฯ)	-	20	70	10	-
รวม	4.44	16.67	48.89	24.44	5.56

จากตารางที่ 2 โดยภาพรวมพบว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทางด้านบรรณารักษศาสตร์ส่วนใหญ่ คือ ประมาณร้อยละ 49 เห็นว่าหลักสูตรวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์มีคุณค่าอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ร้อยละ 30 เห็นว่ามีคุณค่าอยู่ในระดับน้อยหรือน้อยที่สุด และร้อยละ 21 เห็นว่าหลักสูตรมีคุณค่าอยู่ในระดับมากหรือมากที่สุด

เมื่อพิจารณาคุณค่าของหลักสูตรในแต่ละด้านแล้ว มีผลดังนี้ คือ

1. ด้านประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

บัณฑิตร้อยละ 50 เห็นว่าเนื้อหาหลักสูตรมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ร้อยละ 40 เห็นว่ามีประโยชน์ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมากหรือมากที่สุด และมีเพียงร้อยละ 10 ที่เห็นว่ามีประโยชน์ในชีวิตประจำวันน้อยที่สุด

2. ด้านความมั่นใจในการสมัครงาน

บัณฑิตร้อยละ 40 เห็นว่าเนื้อหาหลักสูตรให้ความมั่นใจในการสมัครงานอยู่ในระดับปานกลาง หรือระดับน้อย (เท่ากัน) และร้อยละ 20 เห็นว่าเนื้อหาหลักสูตรให้ความมั่นใจในการสมัครงานอยู่ในระดับมาก

3. ด้านประโยชน์ต่องานที่ทำ

บัณฑิตร้อยละ 50 เห็นว่าเนื้อหาหลักสูตรมีประโยชน์ต่องานที่ทำในระดับปานกลาง รองลงมาคือร้อยละ 40 เห็นว่ามีประโยชน์ต่องานที่ทำอยู่ในระดับมากหรือมากที่สุด มีเพียงร้อยละ 10 ที่เห็นว่เนื้อหาหลักสูตรมีประโยชน์ต่องานที่ทำอยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดงาน

บัณฑิตร้อยละ 70 เห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดงานอยู่ในระดับน้อย รองลงมาคือร้อยละ 20 เห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดงานอยู่ในระดับปานกลาง และมีเพียงร้อยละ 10 ที่เห็นว่เนื้อหาหลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดงานอยู่ในระดับมาก

5. ด้านการเรียนต่อในระดับปริญญาโทในประเทศ

บัณฑิตร้อยละ 50 เห็นว่าเนื้อหาของหลักสูตรเพียงพอต่อการเรียนต่อในระดับปริญญาโทในประเทศอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ร้อยละ 30 เห็นว่าเนื้อหาของหลักสูตรเพียงพอต่อการเรียนต่อในระดับปริญญาโทในประเทศอยู่ในระดับมาก และร้อยละ 20 ที่เห็นว่เนื้อหาของหลักสูตรเพียงพอต่อการเรียนต่อในระดับปริญญาโทในประเทศอยู่ในระดับน้อย

6. ด้านการเรียนต่อในระดับปริญญาโทต่างประเทศ

บัณฑิตร้อยละ 40 เห็นว่าเนื้อหาของหลักสูตรเพียงพอต่อการเรียนต่อในระดับปริญญาโทในต่างประเทศอยู่ในระดับปานกลางหรือระดับน้อย (เท่ากัน) และร้อยละ 20 เห็นว่เนื้อหาของหลักสูตรเพียงพอต่อการเรียนต่อในระดับปริญญาโทต่างประเทศอยู่ในระดับน้อยที่สุด

7. ด้านช่วยให้บัณฑิตสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

บัณฑิตร้อยละ 50 เห็นว่เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือร้อยละ 30 เห็นว่เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองอยู่ในระดับมาก หรือมากที่สุด และร้อยละ 20 เห็นว่เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองอยู่ในระดับน้อย หรือน้อยที่สุด

๘. ด้านช่วยให้บัณฑิตสามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัว

บัณฑิตร้อยละ 70 เห็นว่าเนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัวอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือร้อยละ 20 เห็นว่าเนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัวอยู่ในระดับน้อย และร้อยละ 10 เห็นว่าเนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัวอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๙. ด้านช่วยให้บัณฑิตสามารถสร้างงานของตนเองได้

บัณฑิตร้อยละ 70 เห็นว่าเนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือร้อยละ 20 เห็นว่าเนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้อยู่ในระดับมาก มีเพียงร้อยละ 10 ที่เห็นว่เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้อยู่ในระดับน้อย

3. ความเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตร

ตาราง 3 ร้อยละของบัณฑิตที่แสดงความคิดเห็นว่า ควรตัด / ควรคงไว้ พร้อมข้อเสนอแนะ ปรับปรุง
ในแต่ละรายวิชา

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
รายวิชาในวิชาบังคับ บร 301 ความรู้เบื้องต้นทาง บรรณารักษศาสตร์	-	100	- ฝึกให้ค้นคว้าหนังสือในห้องสมุดให้ มากกว่านี้ - ควรกระชับ รวดเร็ว และเน้นการเรียนรู้ จากของจริงดีกว่าตามตัวอย่างในหนังสือ
บร 311 การเลือกและการจัดหา วัสดุห้องสมุด	-	100	- ควรเพิ่มการฝึกให้มาก ๆ เช่น การจัดหา การคัดเลือก และการสั่งซื้อหนังสือจริง - เนื้อหาควรทันสมัย (เน้นจัดหา)
บร 313 การจัดหมู่และทำบัตร รายการ 1	-	100	- เพิ่มระบบ LC เพื่อจะได้ทำทั้ง 2 แบบ - เพิ่มการฝึกปฏิบัติให้มาก ๆ - ควรฝึกงานจริงตามสถาบัน
บร 314 การจัดหมู่และทำบัตร รายการ 2	-	100	- เพิ่มระบบ LC เพื่อจะได้ทำทั้ง 2 แบบ - เพิ่มการฝึกปฏิบัติให้มาก ๆ - ควรฝึกงานจริงตามสถาบัน
บร 321 บริการอ้างอิง	-	100	
บร 401 ความรู้ทางสังคมศาสตร์ สำหรับบรรณารักษ์	10	90	- ควรปรับเปลี่ยนเนื้อหาบางเพื่อให้ทันสมัย - ควรพาชมห้องสมุดและสถานที่จริง ที่เกี่ยวข้อง โดยอาจารย์นำไปเพื่อ จะได้รับความร่วมมือจากผู้ติดต่อ - ควรรวมวิชา บร 401,402 และ 403 เข้าเป็นวิชาเดียวกัน

รายวิชา	ควรคิด ออก	ควรคง ไว้	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
บร 402 ความรู้ทางมนุษย- ศาสตร์สำหรับ บรรณารักษ์	10	90	- ควรเชิญวิทยากร/ผู้มีความรู้ทางมนุษยศาสตร์ มาบรรยายในบางเนื้อเรื่องเพื่อจะได้เกร็ดความรู้ เพิ่มขึ้น
บร 403 ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ สำหรับบรรณารักษ์	10	90	- ควรเพิ่มเนื้อหาวิชาทางบรรณารักษศาสตร์ - ควรโยงเนื้อหาให้เกี่ยวข้องกับงาน ทางบรรณารักษศาสตร์ให้มากกว่านี้
บร 408 หลักสูตรและการสอน การใช้ห้องสมุด	10	90	- ควรปรับให้ตรงกับสภาพปัจจุบัน - ควรเพิ่มโปรแกรมแบบใหม่ เช่น โปรแกรม CDS/ISIS
บร 409 งานบริการและกิจกรรม ห้องสมุด	10	90	- ควรเพิ่มเวลาการฝึกปฏิบัติงานของห้องสมุด เพื่อให้สามารถฝึกได้ครบทุกอย่าง - ควรให้จัดกิจกรรมจริงตามที่เรียน
บร 413 การบำรุงรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ห้องสมุด	20	80	- ในการทำงานไม่ค่อยได้ใช้
บร 431 การจัดและบริหารงาน ห้องสมุด	10	90	- ควรให้มีการฝึกปฏิบัติด้วย
บร 432 การจัดและบริหารงาน ห้องสมุดโรงเรียน	20	80	- ควรทบทวนดูงานห้องสมุดโรงเรียนเพื่อ ทราบถึงการบริหารงานของแต่ละแห่ง - ในการทำงานไม่ค่อยได้ใช้ เพราะส่วนน้อย ที่จะเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน
บร 492 การฝึกงาน	10	90	- ควรฝึกงานกับบริษัทให้นานกว่านี้ - ควรฝึกงานกับห้องสมุดมหาวิทยาลัย และห้องสมุด เฉพาะของบริษัท - ควรให้ความสำคัญกับการฝึกงานให้มาก ๆ เพราะ เป็นการปฏิบัติจริง (ทั้งในและนอกสถานที่)

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
รายวิชาในกลุ่มวิชาเอกเลือก บร 315 การจัดหมู่ระบบบัญชีสภา	10	90	- ควรให้เป็นวิชาบังคับ เพราะปัจจุบันนิยมใช้ระบบนี้ - ควรเพิ่มเนื้อหาให้มากขึ้น
บร 341 สื่อการเรียนรู้ในห้องสมุด	20	80	- ในการทำงานไม่ค่อยได้ใช้
บร 342 สารนิเทศและบริการ สมัยใหม่	10	90	- ควรให้ความสำคัญแก่วิชานี้มาก ๆ
บร 343 สารนิเทศและบริการใน สาขาวิชาสังคมศาสตร์	20	80	- ควรจะนำไปรวมกับรายวิชา บร 341 - ควรจะรวมรายวิชา บร 343 , บร 344 และ บร 345 เข้าเป็นรายวิชาเดียวกัน
บร 344 สารนิเทศและบริการใน สาขาวิชามนุษยศาสตร์	20	80	
บร 345 สารนิเทศและบริการใน สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	-	100	- ควรเพิ่มเนื้อหาในส่วนการจัดการสืบค้นข้อมูล
บร 414 การศึกษาอิสระในสาขา วิชาบรรณารักษศาสตร์	10	90	- ควรเพิ่มการศึกษา/เรียนในสิ่งที่เกี่ยวข้อง ในการศึกษาอิสระ เช่น คอมพิวเตอร์
บร 415 การพิมพ์	-	100	- ควรมีการดูงานเทคโนโลยีทางด้านการพิมพ์ ที่ทันสมัย/ล่าสุด
บร 416 การวิจัยเบื้องต้น สำหรับบรรณารักษ์	-	100	
บร 417 ความก้าวหน้าทาง บรรณารักษศาสตร์	-	100	

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
บร 421 การส่งเสริมการอ่าน	10	90	
บร 423 การอ่านในวิชา บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์	10	90	- ควรจะนำไปรวมกับรายวิชา บร 421
บร 425 นิทานและการเล่านิทาน	10	90	- ควรนำไปรวมกับรายวิชา บร 446
บร 436 การบริหารสำนักงาน	-	100	
บร 437 ห้องสมุดเฉพาะถิ่น	30	70	- ส่วนน้อยที่ใช้ในชีวิตจริง
บร 441 การทำบรรณานุกรม ตรวจทาน และสารสังเขป	-	100	- ควรให้การฝึกปฏิบัติมาก ๆ และเน้นในเรื่อง ปฏิบัติจริง
บร 442 วารสารและหนังสือพิมพ์ ในห้องสมุด	-	100	
บร 444 ไมโครคอมพิวเตอร์ สำหรับห้องสมุด	-	100	- ควรสอนใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ให้เป็น และ ใช้ได้คล่อง - ควรมีการพาชมระบบห้องสมุดอัตโนมัติ และ ได้ทดลองปฏิบัติจริงให้มาก และอาจจะเพิ่ม หรือเปิดวิชาที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์มากขึ้น - ควรเพิ่มเนื้อหาให้มากขึ้นทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ
บร 446 หนังสือสำหรับเด็ก	10	90	- ไม่ได้ใช้ในชีวิตจริง - ควรจะนำไปรวมกับรายวิชา บร 425

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
บร 447 หนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่น	30	70	- ควรจะนำไปรวมกับรายวิชา บร 446 - ไม่ค่อยได้ใช้ในการทำงาน
บร 448 จุดหมายเหตุและสิ่งพิมพ์ รัฐบาล	10	90	ควรจะนำไปรวมกับรายวิชา บร 442
กต 341 การตลาดเบื้องต้น	20	80	
กต 442 พฤติกรรมผู้บริโภค	30	70	
ทว 313 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ทางธุรกิจ	-	100	- ควรจะมีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เท่ากับจำนวนนิสิต - ควรเน้นในทางปฏิบัติให้มาก
ทว 361 การบริหารงานบุคคล	-	100	

จากตารางที่ 3 โดยภาพรวมพบว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทางด้านบรรณารักษศาสตร์ส่วนใหญ่ (70 - 100%) มีความเห็นเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตรว่าควรคงไว้ พร้อมทั้งเสนอแนะให้ปรับปรุงโดยเพิ่มเติมในเรื่องของการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น หรือเพิ่มระบบการจัดการใหม่ ๆ เข้าไปในหลักสูตรเพื่อให้ตรงกับสภาพในปัจจุบันยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังได้เสนอให้เพิ่มการฝึกปฏิบัติงานจริงตามสถาบัน การพาชม/เยี่ยมชมห้องสมุดและสถานที่จริงที่เกี่ยวข้องให้มาก การเชิญวิทยากร/ผู้มีความรู้ มาบรรยายพิเศษในบางหัวข้อ/เนื้อเรื่อง ตลอดจนเพิ่มการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์ให้มาก ๆ และมีเพียงส่วนน้อย (10 - 30%) ที่เห็นว่าควรตัดออก เนื่องจากบัณฑิตเห็นว่าในการทำงานยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือไม่ได้ทำงานในลักษณะนั้นแล้ว (เช่น การเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน) ในปัจจุบันบัณฑิตนิยมทำงานในภาคเอกชนมากกว่าทำงานในภาครัฐ ดังนั้นการทำงานจึงปรับเปลี่ยนบทบาทไป เช่น มีการทำงานกับคอมพิวเตอร์มากขึ้น

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับรายวิชาในแต่ละกลุ่มแล้ว มีผลดังนี้ คือ

1. รายวิชาในกลุ่มวิชาเอกบังคับ จำนวนรายวิชาที่ต้องศึกษา 14 รายวิชา

รายวิชาที่บัณฑิตมีความเห็นว่า ควรคงไว้ (100 %) จำนวน 5 รายวิชา ได้แก่

บร 103   บร 311   บร 313   บร 314   บร 321

รายวิชาที่บัณฑิตมีความเห็นว่า ควรคงไว้ (90 %) จำนวน 7 รายวิชา ได้แก่

บร 401   บร 402   บร 403   บร 408   บร 409

บร 431   บร 492

รายวิชาที่บัณฑิตมีความเห็นว่า ควรคงไว้ (80 %) จำนวน 2 รายวิชา ได้แก่

บร 413   บร 432

2. รายวิชาในกลุ่มวิชาเอกเลือก จำนวนรายวิชาที่มีให้เลือก 25 รายวิชา

รายวิชาที่บัณฑิตมีความเห็นว่า ควรคงไว้ (100 %) จำนวน 10 รายวิชา ได้แก่

บร 345   บร 415   บร 416   บร 417   บร 436

บร 441   บร 442   บร 444   ทธ 313   ทธ 316

รายวิชาที่บัณฑิตมีความเห็นว่า ควรคงไว้ (90 %) จำนวน 8 รายวิชา ได้แก่

บร 315   บร 342   บร 414   บร 421   บร 423

บร 425   บร 446   บร 448

รายวิชาที่บัณฑิตมีความเห็นว่า ควรคงไว้ (80 %) จำนวน 4 รายวิชา ได้แก่

บร 341   บร 343   บร 344   กต 341

รายวิชาที่บัณฑิตมีความเห็นว่า ควรคงไว้ (70 %) จำนวน 3 รายวิชา ได้แก่

บร 437   บร 447   บร 442

4. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปที่บัณฑิตได้เสนอเพื่อปรับปรุงหลักสูตร

ตาราง 4 รายการความเห็น ข้อเสนอแนะ ที่บัณฑิตเสนอเพื่อปรับปรุงหลักสูตรเรียงตามความถี่

ลำดับ	รายการ	ความถี่	คิดเป็นร้อยละของบัณฑิต ที่ตอบแบบสำรวจ
1.	ควรให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทุกชั้นปีโดยเป็นวิชาบังคับเรียนทั้ง 4 ปี	6	60
2.	ควรมีการสอนคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น ฝึกการใช้คอมพิวเตอร์ทุกโปรแกรม	6	60
3.	ควรเน้นทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น	2	20
4.	ควรปรับเปลี่ยนหลักสูตรห้องสมุดโรงเรียน เป็นบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	1	10
5.	ควรปรับเนื้อหาที่เรียนให้ทันสมัยมากขึ้น	1	10
6.	การเรียนการสอนควรเน้นการปฏิบัติควบคู่กับทฤษฎี จะดีกว่าเรียนทฤษฎีแล้วจึงปฏิบัติ	1	10
7.	ควรเน้นให้รู้จริง และส่งเสริมคนที่อยากเรียนมาก ๆ	1	10
8.	ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นคว้าในเรื่องต่าง ๆ โดยไม่จำกัดกรอบของเรื่อง เพื่อเปิดโลกทัศน์ และให้นักเรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่สนใจ	1	10

จากตารางที่ 4 บัณฑิตเสนอแนะให้ปรับปรุงหลักสูตร โดยเน้นในเรื่องของการเรียนภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศ เห็นควรที่จะปรับให้เป็นวิชาบังคับเรียนตลอดทั้ง 4 ปี และเพิ่มการสอนคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น เช่น ฝึกการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทุกโปรแกรม พร้อมทั้งเน้นทางด้านเทคโนโลยีให้มากขึ้นที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากในปัจจุบันบัณฑิตนิยมเข้าสู่ตลาดแรงงานในภาคเอกชนแทนที่จะรับราชการหรือปฏิบัติงานในห้องสมุดโรงเรียนตามหลักสูตรที่ตนได้ศึกษามา

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาแบบสอบถามของบัณฑิต พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทางด้านบรรณารักษศาสตร์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง วิชาโทที่เลือกเรียน คือ การผลิตหนังสือ ซึ่งบัณฑิตเห็นว่าสอดคล้องกับวิชาชีพ และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานก่อนที่จะศึกษาต่อ เพื่อเป็นการหาประสบการณ์ งานที่ทำส่วนใหญ่คืองานในภาคเอกชน ซึ่งข้อมูลจากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่สามารถใช้ความรู้จากวิชาเอกได้เป็นอย่างดี และมีเพียงส่วนน้อยที่ระบุว่าไม่ค่อยได้ใช้ เนื่องจากไม่ได้ทำงานในวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา

จากการศึกษาความเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับคุณค่าด้านต่าง ๆ ของหลักสูตรโดยภาพรวม พบว่าหลักสูตรวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์มีคุณค่าอยู่ในระดับปานกลาง เช่น ในเรื่องของคุณค่าของหลักสูตรที่ช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัวได้ สามารถสร้างงานของตนเองได้ มีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีประโยชน์ต่องานที่ทำ เพียงพอต่อการเรียนต่อในระดับปริญญาโททั้งในและต่างประเทศ ช่วยให้ได้ศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ตลอดจนให้ความมั่นใจในการสมัครงาน ในส่วนที่มีความเห็นว่าคุณค่าของหลักสูตรอยู่ในระดับน้อย เช่น ในเรื่องของคุณค่าของหลักสูตรเกี่ยวกับความต้องการของตลาดงาน เนื่องจากปัจจุบันบัณฑิตนิยมทำงานในภาคเอกชนแทนที่จะงานเป็นครูบรรณารักษ์ หรือบรรณารักษ์ในห้องสมุดโรงเรียน และห้องสมุดอื่น ๆ ตามโครงสร้างหลักสูตร

จากการศึกษาความเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร พบว่า ส่วนใหญ่ควรคงไว้ทั้งในกลุ่มของวิชาเอกบังคับและกลุ่มวิชาเอกเลือก แต่ควรเพิ่มเติมในเรื่องการฝึกปฏิบัติ หรือเพิ่มระบบการจัดการใหม่ ๆ ที่ทันสมัยเข้าไปในหลักสูตร และเห็นว่าควรให้มีการฝึกปฏิบัติงานจริงตามสถาบัน การพหุชม/เยี่ยมชมห้องสมุดและสถานที่จริงที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น รวมทั้งการเชิญวิทยากร/ผู้มีความรู้มาบรรยายพิเศษในบางหัวข้อ/เนื้อเรื่อง อีกทั้งเสนอแนะให้เพิ่มการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น เพื่อที่บัณฑิตจะได้เข้าไปในตลาดแรงงานภาคเอกชนได้ง่ายขึ้น

จากการศึกษาเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั้งไปที่บัณฑิตได้เสนอเพื่อการปรับปรุงหลักสูตรพบว่า เสนอแนะให้มีการสอนภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับเรียนทั้ง 8 ภาคเรียน และเพิ่มการเรียนการสอนทางด้านคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากเมื่อบัณฑิตไปทำงานแล้วพบว่า มีความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษ และต้องทำงานกับระบบคอมพิวเตอร์มากขึ้น

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ได้ตระหนักถึงความต้องการในการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำหลักสูตร ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์) โดยแยกทำเป็น 2 สาย คือ สายที่ 1 เน้นไปทางด้านสารสนเทศศาสตร์ที่สามารถปฏิบัติงานในห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศได้ และสายที่ 2 มีการเรียนการสอนเช่นเดียวกับสายที่ 1 แต่เพิ่มการเรียนวิชาชีพครูเสริมเข้าไปด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสในการเลือกงานมากขึ้น

หลักสูตรวิชาเอกภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส

บทที่ 5

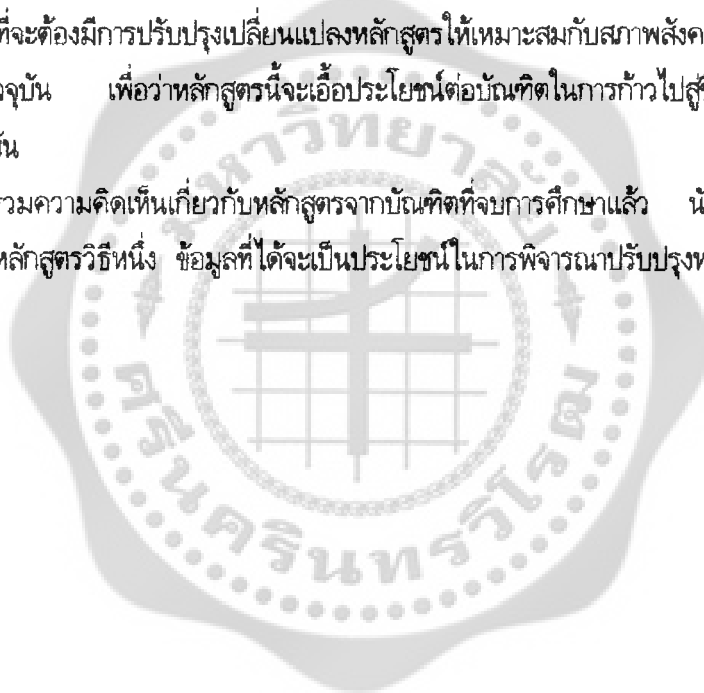
หลักสูตรวิชาเอกภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส

ความนำ

หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (วิชาเอกภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส) เป็นหลักสูตรหนึ่งในภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หลักสูตรดังกล่าวนี้ได้เริ่มใช้เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2519 โดยในช่วงปีแรก ๆ ได้รับนิสิตรุ่นละ 20 คน และเพิ่มมาเป็นรุ่นละ 30 - 35 คน ในปัจจุบัน

จะเห็นได้ว่าได้มีการใช้หลักสูตร (ศศ.บ.) วิชาเอกภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศสนี้มาเป็นเวลาถึง 20 ปีแล้ว จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพสังคม และโลกที่กำลังก้าวไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน เพื่อว่าหลักสูตรนี้จะเอื้อประโยชน์ต่อบัณฑิตในการก้าวไปสู่ชีวิตความเป็นอยู่และการทำงานในสังคมปัจจุบัน

ดังนั้นการรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรจากบัณฑิตที่จบการศึกษาแล้ว นับเป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลในการประเมินผลหลักสูตรวิธีหนึ่ง ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหลักสูตรวิชาเอกภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส

1. ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิต

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตจำแนกเพศ วิชาโท สถานภาพปัจจุบัน และความรู้ของการใช้ความรู้จากวิชาเอก

ลักษณะของบัณฑิต		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	หญิง	28	84.84
	ชาย	5	15.15
วิชาโท	ภาษาอังกฤษ	22	66.66
	เศรษฐศาสตร์	6	18.18
	รัฐศาสตร์	1	3.03
	สังคมวิทยา	1	3.03
	ไม่ระบุ	3	9.09
	สถานภาพปัจจุบัน		
	กำลังทำงาน	29	87.87
	ธุรกิจของตนเอง	5	15.15
	รับจ้างเอกชน	24	72.72
	รับราชการ	-	-
	กำลังศึกษาต่อ	2	6.06
	ยังไม่ทำงาน	1	3.03
	ไม่ระบุ	1	3.03
ความรู้ของการใช้ความรู้จากวิชาเอก			
	ใช้เป็นประจำ	-	-
	ใช้บ่อย	2	6.06
	ใช้บางโอกาส	14	42.42
	ไม่ค่อยได้ใช้	17	51.51
รวม		33	100.00

จากข้อมูลที่ได้สรุปว่าบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงถึงร้อยละ 84.84 เรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาโท ถึงร้อยละ 66.66 บัณฑิตส่วนมากมีสถานภาพการทำงานถึงร้อยละ 87.87 แต่ได้ใช้ประสบการณ์ได้ความรู้จากภาษาฝรั่งเศสเป็นบางโอกาสมีเพียงร้อยละ 42.42 เท่านั้น ส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้ใช้ภาษาฝรั่งเศสซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ 51.51

2. ความเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับคุณค่าด้านต่าง ๆ ของหลักสูตรโดยรวม

ตาราง 2 ร้อยละของบัณฑิตที่ประเมินคุณค่าของหลักสูตรในด้านต่าง ๆ

จำแนกตามระดับความเห็นว่าเป็นจริงมากน้อยเพียงใด

หัวข้อเรื่อง	ระดับความเป็นจริง					ไม่ตอบ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	
1. เนื้อหาหลักสูตรมีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	-	15.15	54.54	21.21	9.09	-
2. หลักสูตรให้ความมั่นใจในการสมัครงาน	-	28.12	65.62	3.03	3.03	3.03
3. ประโยชน์ต่องานที่ทำ	-	34.37	37.50	28.12	-	3.03
4. หลักสูตรเหมาะสมกับความต้องการของตลาดงาน	-	21.21	48.48	27.27	3.03	-
5. เนื้อหาของหลักสูตรเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทในประเทศ	-	15.15	60.60	12.12	12.12	-
6. เนื้อหาของหลักสูตรเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทในต่างประเทศ	-	21.21	42.42	18.18	18.18	-
7. เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง	-	39.39	39.39	18.18	3.03	-
8. เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัว	-	21.21	57.57	21.21	-	-
9. เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้ (เช่น เป็นนักแปลอิสระ เปิดร้านขายหนังสือของตนเอง เปิดร้านขายของที่ระลึก เปิดบริษัทท่องเที่ยว ฯลฯ)	-	54.54	33.33	6.06	6.06	-
รวม	-	27.82	48.83	17.26	6.06	0.67

จากตารางที่ 2 บัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เนื้อหาของหลักสูตรมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันและเห็นว่าหลักสูตรให้ความมั่นใจในการสมัครงานอยู่ในระดับปานกลางและมีประโยชน์ต่องานในระดับปานกลางถึงมาก บัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหลักสูตรเหมาะสมกับความต้องการของตลาด เนื้อหาของหลักสูตรเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโททั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัวได้เป็นอย่างดีในระดับปานกลาง นอกจากนี้บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองนั้นอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก และเนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้อยู่ในระดับมากเช่นกัน

3. ความเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตร

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตแสดงความเห็นว่าควรตัด/ควรคงไว้ พร้อมข้อเสนอแนะปรับปรุง
ในแต่ละรายวิชา

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ไม่ตอบ	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน				
ฝศ 211 ภาษาฝรั่งเศส 3	-	96.96	3.03	- ควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิต
ฝศ 212 ภาษาฝรั่งเศส 4	-	96.96	3.03	- ควรเพิ่มชั่วโมงให้มากขึ้น
ฝศ 221 การเขียนและการแปล 1	-	96.96	3.03	- ควรให้มีวิชาการเขียนและการแปล ตลอดทั้ง 4 ปี
ฝศ 222 การเขียนและการแปล 2	-	96.96	3.03	- ควรให้มีวิชาการเขียนและการแปล ตลอดทั้ง 4 ปี
ฝศ 231 ลีทศาสตร์ฝรั่งเศส	3.03	93.93	3.03	- ควรให้มีการเปลี่ยนแปลงวิชานี้ โดยย้ายไปเรียนในภาคเรียนที่ 1
ฝศ 241 วรรณคดีฝรั่งเศสเบื้องต้น	15.15	81.81	3.03	- ไม่ควรเน้นรายละเอียดมากนัก นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้น้อย
ฝศ 251 ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ฝรั่งเศส 1	3.03	90.90	6.06	- ด้านวิธีการสอนควรเปลี่ยนแปลง จากการท่องจำไปสู่ความเข้าใจ

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ไม่ตอบ	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
วิชาเอกบังคับ				
ผศ 311 ภาษาฝรั่งเศส 5	-	93.93	6.06	
ผศ 312 ภาษาฝรั่งเศส 6	-	90.90	9.09	
ผศ 313 ภาษาฝรั่งเศส 7	-	90.90	9.09	
ผศ 314 ภาษาฝรั่งเศส 8	-	90.90	9.09	
ผศ 321 การเขียนและการแปล 3	-	93.93	6.06	
ผศ 322 การเขียนและการแปล 4	-	96.96	3.03	
ผศ 323 การเขียนและการแปล 5	-	96.96	3.03	- ควรลดจำนวนหน่วยกิตลง
ผศ 324 การเขียนและการแปล 6	-	96.96	3.03	- ควรลดจำนวนหน่วยกิตลง
ผศ 331 การพูด 1	-	96.96	3.03	- ควรให้มีการแบ่งเรียนเป็นกลุ่มย่อย - ให้มีการฝึกพูดมากขึ้น - เน้นเนื้อหาในเรื่องชีวิตประจำวัน
ผศ 332 การพูด 2	-	96.96	3.03	- ควรเพิ่มอาจารย์ชาวต่างประเทศ - ควรเพิ่มหน่วยกิต - ควรมีการฝึกการฟัง พูด ให้มี ประสิทธิภาพ

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ไม่ตอบ	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
ผศ 341 วรรณคดีฝรั่งเศสคริสตศตวรรษ ที่ 17	36.36	57.57	6.06	<ul style="list-style-type: none"> - ควรเปลี่ยนเป็นวิชาเลือก - นิสิตมีความเห็นว่าสามารถนำมาใช้ใน ในชีวิตประจำวันได้น้อย - เนื้อหาวิชาไม่กระชับ
ผศ 342 วรรณคดีฝรั่งเศสคริสตศตวรรษ ที่ 18	39.39	57.57	3.03	
ผศ 343 วรรณคดีฝรั่งเศสคริสตศตวรรษ ที่ 19	33.33	63.63	3.03	
ผศ 344 วรรณคดีฝรั่งเศสคริสตศตวรรษ ที่ 20	33.33	63.63	6.03	
ผศ 351 ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ฝรั่งเศส 2	12.12	84.84	3.03	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ควรเป็นวิชาบังคับ - นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้น้อย
วิชาเอกเลือก				
ผศ 408 หลักสูตรและการสอน ภาษาฝรั่งเศส 1	21.21	75.75	3.03	- ควรให้มีการฝึกสอนนอกสถานที่ ประมาณ 2 อาทิตย์
ผศ 421 การโต้ตอบจดหมายและ ย่อความ	-	96.96	3.03	- ควรให้มีเนื้อหาฝึกโต้ตอบ จดหมายธุรกิจ
ผศ 422 ไวยากรณ์ และนิรุกติศาสตร์ ฝรั่งเศส 1	6.06	90.90	3.03	
ผศ 423 ไวยากรณ์ และนิรุกติศาสตร์ ฝรั่งเศส 2	9.09	84.84	9.09	
ผศ 424 ภาษาฝรั่งเศสท่องเที่ยว	-	93.93	6.06	<ul style="list-style-type: none"> - ควรเปิดเป็นวิชาโทด้วย - เน้นและเพิ่มการปฏิบัติมากขึ้น
ผศ 441 วรรณคดีฝรั่งเศสยุคกลาง และยุคฟื้นฟู	39.39	54.54	6.06	
ผศ 451 ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม ฝรั่งเศส 1	24.24	69.69	6.06	- ควรเป็นวิชาเลือก
ผศ 451 ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม ฝรั่งเศส 2	24.24	69.69	6.06	- ควรเป็นวิชาเลือก

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ไม่ตอบ	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
ฝศ 453 จิตกรรมอิมเพรสชันนิสม์	30.30	63.63	6.06	- ควรเป็นวิชาเลือก
ฝศ 454 เทวตำนานและคัมภีร์ไบเบิล	60.60	36.36	3.03	- ควรเป็นวิชาเลือก - ไม่มีประโยชน์
ฝศ 455 ฝรั่งเศสสมัยปัจจุบัน	6.06	90.90	3.03	- ควรเป็นวิชาเลือก - อยากให้เนื้อหาทันสมัยและเป็นปัจจุบัน
ฝศ 461 กวีนิพนธ์เอกในวรรณคดี ฝรั่งเศส	30.30	66.66	3.03	- ไม่ควรเป็นวิชาบังคับ
ฝศ 471 นวนิยายฝรั่งเศส 1	27.27	69.69	3.03	- ไม่ควรเป็นวิชาบังคับ
ฝศ 472 นวนิยายฝรั่งเศส 2	33.33	63.63	3.03	- ไม่ควรเป็นวิชาบังคับ
ฝศ 481 บทละครสมัยคลาสสิก	33.33	63.63	3.03	- ไม่ควรเป็นวิชาบังคับ
ฝศ 482 บทละครร่วมสมัย	27.27	69.69	3.03	- ไม่ควรเป็นวิชาบังคับ - มีกิจกรรมการฝึกจริงๆ
ฝศ 491 วรรณคดีวิจารณ์	39.39	54.54	6.06	- ไม่ควรเป็นวิชาบังคับ
ฝศ 492 สัมมนานักเขียนเอกฝรั่งเศส	48.48	45.45	6.06	- ไม่ควรเป็นวิชาบังคับ
ฝศ 493 สัมมนาจิตรกรเอกยุโรป	54.54	39.39	6.06	- ไม่ควรเป็นวิชาบังคับ
ฝศ 494 สัมมนาเหตุการณ์สำคัญทาง การเมืองและในสังคมฝรั่งเศส	12.12	81.81	6.06	- ไม่ควรเป็นวิชาบังคับ - ควรลดหน่วยกิตลง
ฝศ 495 ประวัติแนวคิดทางปรัชญา และวรรณคดีฝรั่งเศส	39.39	54.54	6.06	- ไม่ควรเป็นวิชาบังคับ
ฝศ 496 ภาพยนตร์ฝรั่งเศส	9.09	84.84	6.06	- ไม่ควรเป็นวิชาบังคับ - ควรให้มีการชมภาพยนตร์จริงและ มีการวิจารณ์

จากตารางที่ 3 บัณฑิตส่วนใหญ่ร้อยละ 90 ขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า ควรจะคงวิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน ในหลักสูตร ได้แก่ วิชา ผศ 211, ผศ 212, ผศ 221, ผศ 222, ผศ 231, ผศ 251 และร้อยละ 80 ขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าควรคงวิชา ผศ 241 ไว้เช่นกัน

สำหรับวิชาเอกบังคับ บัณฑิตส่วนใหญ่ร้อยละ 90 ขึ้นไป แสดงความคิดเห็นว่า ควรจะคงวิชาต่อไปนี้ไว้ ได้แก่ ผศ 311, ผศ 312, ผศ 313, ผศ 332 ร้อยละ 84.84 มีความคิดเห็นว่าวิชา ผ 351 ควรจะคงไว้ ร้อยละ 60 ขึ้นไปมีความคิดเห็นว่าควรคงวิชาเหล่านี้ไว้ ได้แก่ วิชา ผศ 343, ผศ 342 เช่นกัน รายวิชาเอกเลือก บัณฑิตร้อยละ 90 ขึ้นไปมีความคิดเห็นว่า ควรจะคงวิชาเหล่านี้ไว้ ได้แก่ วิชา ผศ 421, ผศ 422, ผศ 424, ผศ 455 ร้อยละ 80 ขึ้นไปมีความคิดเห็นว่าควรคงวิชาเหล่านี้ไว้ ได้แก่ วิชา ผศ 423, ผศ 494, ผศ 496 ร้อยละ 70 ขึ้นไปมีความคิดเห็นว่าควรคงไว้ ได้แก่ ผศ 408 และบัณฑิตร้อยละ 60, ร้อยละ 50, ร้อยละ 40 ขึ้นไปมีความคิดเห็นว่าควรคงวิชาเหล่านี้ไว้ ได้แก่ วิชา ผศ 451, ผศ 452, ผศ 453, ผศ 461, ผศ 471, ผศ 472, ผศ 481, ผศ 482, ผศ 491, ผศ 495, ผศ 492 สำหรับรายวิชา ผศ 454, ผศ 493 บัณฑิตส่วนใหญ่ร้อยละ 60.60 และ ร้อยละ 54.54 มีความคิดเห็นว่าควรจะต้องออกไป

4. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปที่บัณฑิตได้เสนอเพื่อปรับปรุงหลักสูตร

1. วิชาเลือกมีตัวเลือกน้อย ควรให้นิเทศมีอิสระในการเลือกเรียนตามความถนัดหรือความสนใจมากกว่า
2. ควรให้มีการเน้นวิชาเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง และในชีวิตประจำวันได้มากขึ้น
3. ควรเพิ่มวิชาที่จะนำไปใช้ประกอบอาชีพให้มากขึ้น บัณฑิตเห็นว่าวิชาที่เปิดอยู่นั้นวิชาการมากกว่าการปฏิบัติในการนำไปใช้ในชีวิตจริง
4. ควรปรับปรุงหลักสูตรโดยเน้นวิชาที่ฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน ให้มากยิ่งขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ควรได้มีการส่งนิสิตไปฝึกงานเพื่อเป็นประสบการณ์ก่อนจบการศึกษา
6. ควรปรับปรุงหลักสูตรโดยเน้นวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น
7. ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ชาวต่างชาติ เพื่อให้เกิดความเคยชินในการฟังและการพูดอย่างมีประสิทธิภาพ
8. ควรปรับปรุงการเรียนการสอนโดยให้มีการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการทางภาษาให้มากกว่าที่เป็นอยู่
9. ควรปรับปรุงวิชาให้ทันสมัยอยู่เสมอ
10. ควรตัดบางรายวิชาที่เป็นวิชาการออกไปบ้าง และเสริมรายวิชาที่เกี่ยวกับธุรกิจในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้นแทน
11. ควรมีการใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอนบ้าง

สรุปอภิปรายพหุและข้อเสนอแนะ

จากการสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตคณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาเอกภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส ที่รับพระราชทานปริญญาบัตรปี 2539 ที่มีต่อหลักสูตรนั้น โดยส่วนรวม บัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับปานกลางว่า เนื้อหาของหลักสูตรมีประโยชน์ต่อการสมัครงาน และให้ความมั่นใจตลอดจนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้เหมาะสมกับงานของตนเอง และหลักสูตรเหมาะสมกับงานที่ทำในระดับปานกลาง เนื้อหาของหลักสูตรเหมาะสมกับการเรียนต่อในระดับปริญญาโททั้งในประเทศและต่างประเทศในระดับปานกลาง บัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าหลักสูตรช่วยเอื้อ ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในระดับปานกลางเช่นกัน แต่หลักสูตรช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระ หรืออาชีพส่วนตัวในระดับมาก และเนื้อหาของหลักสูตรช่วยให้สามารถสร้างงานให้แก่ตนเองได้

ในด้านความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตรนั้น รายวิชาที่ได้เสนอไว้ในหลักสูตรส่วนใหญ่จะให้คงไว้ แต่มีข้อเสนอแนะว่า บางวิชาควรที่จะเพิ่มหน่วยกิต เพิ่มชั่วโมงให้มากขึ้น ไม่ควรเน้นในรายละเอียดในเนื้อหาวิชาแต่เน้นประโยชน์ในการใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านการสอนควรจะเปลี่ยนแปลงจากการสอนให้ท่องจำไปสู่การสอนให้เข้าใจ ในรายวิชาที่ทักษะการพูดควรจะมีการแบ่งกลุ่มย่อยและให้มีการฝึกพูดมากขึ้นและควรจะมีอาจารย์ชาวต่างประเทศ ส่วนในบางรายวิชาไม่ควรเป็นวิชาบังคับ เช่น วิชา ฝศ 361 ในบางรายวิชาควรจะมีเปิดเป็นวิชาโท เช่น ฝศ 424 และบางรายวิชาควรเป็นวิชาเลือก เช่น ฝศ 451 ฝศ 452 และบัณฑิตยังแสดงความคิดเห็นว่าบางรายวิชา เช่น ฝศ 461 ฝศ 491 ฯลฯ ไม่ควรเป็นวิชาบังคับ นอกจากนี้ในด้านข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะโดยทั่วไป บัณฑิตส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า สำหรับวิชาเลือกที่จัดในหลักสูตรนั้น ควรให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามความถนัดและความสนใจ และควรจะมีการปรับปรุงหลักสูตรโดยเน้นวิชาที่ฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน และในการพัฒนานิสิตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรจะให้มีการฝึกงานแต่ในขณะเดียวกันหลักสูตรควรจะมีมุ่งเน้นวิชาชีพให้เพิ่มขึ้นในด้านการฝึกทักษะทางภาษาควรมีอาจารย์ชาวต่างประเทศเพื่อให้นิสิตเกิดความเคยชิน และควรจัดให้มีการเรียนในห้องปฏิบัติการทางภาษา มีการปรับปรุงรายวิชาให้ทันสมัยและเกี่ยวข้องกับธุรกิจที่ใช้ในชีวิตประจำวันขึ้น เช่น มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน เป็นต้น

หลักสูตรวิชาเอกภาษาอังกฤษ

บทที่ ๑

หลักสูตรวิชาเอกภาษาอังกฤษ

ความนำ

ภาควิชาภาษาตะวันตกได้เริ่มใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต(วิชาเอกภาษาอังกฤษ) เมื่อปี พ.ศ. 2518 ปรับปรุงหลักสูตรครั้งแรกในปีพ.ศ.2532 และเริ่มใช้หลักสูตรใหม่นี้มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 จนกระทั่งปัจจุบัน โดยไม่มีการปรับปรุงอีก รวมบัณฑิตที่ผลิตในหลักสูตร ศศ.บ. 17 รุ่น เป็นจำนวน 472 คน

ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมได้เปลี่ยนแปลงจากเดิมมาก ความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางเทคโนโลยีพาประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ความต้องการของตลาดแรงงานในยุคนี้จึงเปลี่ยนไปจากความต้องการของตลาดแรงงานในยุคก่อน ฉะนั้นหลักสูตร ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน อาจไม่เอื้อต่อความต้องการของตลาดแรงงานในยุคนี้ จึงควรมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน ดังนั้นการสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรนี้และ ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ในการใช้ความรู้ความชำนาญทางภาษาที่ได้รับจากการเรียน จึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการปรับปรุงหลักสูตร (Richards. 1990 : 1-19 ; Richards. 1991 : 6-7, 40 - 41)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหลักสูตรวิชาเอกภาษาอังกฤษ

1. ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิต

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของบัณฑิต จำแนกตามเพศ วิชาโท สถานภาพปัจจุบัน และความถี่ของการใช้ความรู้จากวิชาเอก

ลักษณะของบัณฑิต		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	หญิง	28	90.32
	ชาย	3	9.68
วิชาโท	เศรษฐศาสตร์	10	32.26
	รัฐศาสตร์	9	29.03
	สังคมวิทยา	4	12.90
	จิตวิทยา	3	9.68
	บริหารธุรกิจ	3	9.68
	ปรัชญา	1	3.23
	สถานภาพปัจจุบัน		
	กำลังทำงาน	22	70.97
	ภาคเอกชน	21	67.74
	ราชการ	1	3.23
	ธุรกิจของตนเอง	1	3.23
	กำลังศึกษา	5	16.13
	ยังไม่ทำงาน	3	9.68
ความถี่ของการใช้ความรู้จากวิชาเอก			
	ใช้เป็นประจำ	9	29.03
	ใช้บ่อย	11	35.48
	ใช้บางโอกาส	10	32.26
	ไม่ค่อยได้ใช้	0	0.00
	ไม่ตอบ (เพราะศึกษาต่อ)	1	3.23
รวม		31	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าบัณฑิตวิชาเอกภาษาอังกฤษร้อยละ 61 เลือกสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ (32.26%) และสาขาวิชารัฐศาสตร์ (29.03 %) เป็นวิชาโท ในด้านการทำงานบัณฑิตประมาณร้อยละ 68 ทำงานกับภาคเอกชน และมีบัณฑิตเพียงร้อยละ 3 เท่านั้นที่ทำงานกับหน่วยงานภาครัฐ

ส่วนความรู้จากวิชาเอกให้ประโยชน์แก่บัณฑิตในระดับสูงพอใช้ มีบัณฑิตร้อยละ 64.51 ใช้ความรู้จากวิชาเอกเป็นประจำและบ่อย (ร้อยละ 29.03 ใช้เป็นประจำ ร้อยละ 35.48 ใช้บ่อย) และร้อยละ 32.26 ใช้เป็นบางโอกาส

2. ความเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับคุณค่าด้านต่าง ๆ ของหลักสูตรโดยรวม

ตาราง 2 ร้อยละของบัณฑิตที่ประเมินคุณค่าของหลักสูตรในเกณฑ์ต่าง ๆ

จำแนกตามระดับความเห็นว่าจะจริงมากน้อยเพียงใด

หัวข้อเรื่อง	ระดับความเป็นจริง					ไม่ตอบ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	
1. เนื้อหาหลักสูตรมีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	12.90	54.84	32.26	0.00	0.00	0.00
2. หลักสูตรให้ความมั่นใจในการสมัครงาน	6.45	58.06	32.26	3.23	0.00	0.00
3. ประโยชน์ต่องานที่ทำ	9.68	58.06	32.26	0.00	0.00	0.00
4. หลักสูตรเหมาะสมกับความ ต้องการของตลาดงาน	0.00	54.84	38.71	6.45	0.00	0.00
5. เนื้อหาหลักสูตรเพียงพอต่อการเรียน ต่อระดับปริญญาโทในประเทศ	3.23	35.48	51.61	9.68	0.00	0.00
6. เนื้อหาหลักสูตรเพียงพอต่อการเรียน ต่อระดับปริญญาโทในต่างประเทศ	0.00	16.13	54.84	25.81	3.23	0.00
7. เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถ ศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง	3.23	54.84	38.71	3.23	0.00	0.00
8. เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถประกอบ อาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัว	0.00	25.81	64.52	9.68	0.00	0.00
9. เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถสร้างงาน ของตนเองได้ (เช่น เป็นนักแปลอิสระ เปิดร้านขายหนังสือของตนเอง เปิดร้าน ขายของที่ระลึก เปิดบริษัทท่องเที่ยว ฯลฯ)	3.23	38.71	38.71	16.13	0.00	0.00
รวม	4.30	44.09	42.65	8.25	0.36	0.00

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า เมื่อประเมินคุณค่าของหลักสูตรโดยรวมแล้วบัณฑิตร้อยละ 48 เห็นว่าหลักสูตรวิชาเอกภาษาอังกฤษมีคุณค่าอยู่ในระดับมากและมากที่สุด บัณฑิตร้อยละ 43 เห็นว่าหลักสูตรมีคุณค่าระดับปานกลางและบัณฑิตประมาณร้อยละ 9 เห็นว่าหลักสูตรมีคุณค่าน้อยและน้อยมาก

ส่วนคุณค่าของหลักสูตรในด้านต่าง ๆ ปรากฏผลดังนี้

1. ด้านประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

บัณฑิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ 68) เห็นว่าเนื้อหาของหลักสูตรมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันในระดับมากและมากที่สุด ส่วนบัณฑิตอื่น ๆ (ประมาณร้อยละ 32) เห็นคุณค่าในระดับปานกลาง

2. ด้านความมั่นใจในการสมัครงาน

บัณฑิตประมาณร้อยละ 64 ลงความเห็นเห็นว่าหลักสูตรให้ความมั่นใจในการสมัครงานมากและมากที่สุด มีบัณฑิตประมาณร้อยละ 32 ที่เห็นว่าหลักสูตรให้ความมั่นใจในระดับปานกลาง และมีบัณฑิตเพียงประมาณร้อยละ 3 เท่านั้น ที่เห็นว่าหลักสูตรให้ความมั่นใจในระดับน้อย

3. ด้านประโยชน์ต่องานที่ทำ

พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ (ประมาณร้อยละ 68) มีความเห็นว่าหลักสูตรเป็นประโยชน์ต่องานที่ทำมากและมากที่สุด และบัณฑิตส่วนที่เหลือทั้งหมด (ร้อยละ 32) เห็นว่าเป็นประโยชน์ระดับปานกลาง

4. ด้านความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน

พบว่าบัณฑิตร้อยละ 55 เห็นว่าหลักสูตรเหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับมาก ส่วนบัณฑิตประมาณร้อยละ 39 ประเมินความเหมาะสมในระดับปานกลาง และอีกประมาณร้อยละ 6 เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับน้อย

5. ด้านความเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทในประเทศ

มีบัณฑิตเพียงร้อยละ 39 ที่เห็นว่าเนื้อหาของหลักสูตรเพียงพอต่อการศึกษาต่อในประเทศในระดับมากและมากที่สุด บัณฑิตประมาณร้อยละ 52 เห็นว่าเพียงพอในระดับปานกลางและบัณฑิตอีกประมาณร้อยละ 10 เห็นว่าเพียงพอในระดับน้อย

6. ด้านความเพียงพอต่อการศึกษาระดับปริญญาโทในต่างประเทศ

บัณฑิตเพียงร้อยละ 16 เห็นด้วยอย่างมากว่าเนื้อหาของหลักสูตรเพียงพอต่อการศึกษาระดับปริญญาโทในต่างประเทศ บัณฑิตประมาณร้อยละ 55 เห็นว่าเพียงพอในระดับปานกลางและมีบัณฑิตอีกประมาณร้อยละ 29 เห็นว่าเพียงพอในระดับน้อยและน้อยที่สุด

7. ด้านการช่วยให้บัณฑิตสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

บัณฑิตประมาณร้อยละ 58 เห็นคุณค่าของหลักสูตรว่าสามารถช่วยให้ศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองในระดับมากและมากที่สุด มีบัณฑิตประมาณร้อยละ 39 เห็นคุณค่าในระดับปานกลาง และบัณฑิตประมาณร้อยละ 3 ที่เห็นคุณค่าในระดับน้อย

8. ด้านการช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัว

พบว่าบัณฑิตเพียงร้อยละ 26 ที่เห็นด้วยอย่างมากว่าเนื้อหาของหลักสูตรช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัวได้ บัณฑิตส่วนมาก (ประมาณร้อยละ 65) เห็นคุณค่าของหลักสูตรในด้านนี้ในระดับปานกลาง และบัณฑิตอีกประมาณร้อยละ 10 เห็นคุณค่าในระดับน้อย

9. ด้านการช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเอง

บัณฑิตประมาณร้อยละ 42 เห็นด้วยในระดับมากและมากที่สุดว่าเนื้อหาของหลักสูตรช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้ ส่วนบัณฑิตประมาณร้อยละ 39 เห็นว่าช่วยได้ในระดับปานกลาง และอีกประมาณร้อยละ 16 เห็นว่าช่วยได้ในระดับน้อย

3. ความเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตร

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตแสดงความคิดเห็นว่าควรตัด/ควรคงไว้ พร้อมข้อเสนอแนะปรับปรุง
ในแต่ละรายวิชา

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
อก 211 การพูดเบื้องต้น (3)	0.00	100	- เพิ่มเวลาเรียน - ควรมีหัวข้อสนทนาใหม่ ๆ ให้ผู้เรียนได้ฝึก
อก 221 หลักการอ่าน (3)	0.00	100	
อก 231 การเขียนเบื้องต้น (3)	0.00	100	- ควรเน้นการเขียนมากขึ้นกว่าเดิม
อก 291 ลีทศาสตร์ (3)	3.23	96.77	
อก 251 พื้นฐานวัฒนธรรมอังกฤษ และอเมริกา (3)	29.03	70.97	- ได้รับความรู้太少 - ควรลดเวลาเรียน - ควรครอบคลุมวัฒนธรรมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน - ควรมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
วิชาเอกบังคับ			
อก 311 การพูด 1 (3)	0.00	100	- ผู้สอนควรสอนทักษะการพูดในระดับที่สูงกว่า วิชาการพูดที่เรียนมาแล้ว
อก 312 การพูด 2 (3)	0.00	100	- ควรฝึกฟังและพูดให้มากขึ้น
อก 332 เรียงความเบื้องต้น (3)	0.00	100	
อก 341 การแปลเบื้องต้น (3)	0.00	100	

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
อก 411 การพูด 3 (3)	0.00	100	- ควรฝึกฟังและพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้มาก
อก 321 การอ่านเชิงวิเคราะห์ (2)	3.23	96.77	
อก 331 การเขียนอนุเลข (3)	3.23	96.77	- ให้ผู้เรียน ได้ฝึกเขียนให้มาก - ผู้สอนควรตรวจงานและอธิบายข้อผิดพลาดเป็นรายบุคคลเพราะผู้เรียนมีปัญหาแตกต่างกัน
อก 431 การจดบันทึกและสรุปความ	6.45	93.55	- ได้รับความรู้ น้อย - ต้องมีการฝึกมากขึ้น
อก 322 การอ่านเชิงวิจารณ์ (2)	6.45	93.55	
อก 361 บทละคร (3)	16.13	83.87	
อก 361 ร้อยแก้วและร้อยกรองเบื้องต้น (3)	38.71	61.29	- ไม่ต้องเน้นมาก
วิชาเอกเลือก (ทักษะทางภาษา)			
อก 391 การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาอังกฤษ (3)	0.00	100.00	- ควรมีแบบฝึกหัดมาก ๆ - ควรมีการทบทวนไวยากรณ์
อก 421 การฝึกการอ่านเร็ว (2)	6.45	93.55	- มีประโยชน์ในการฝึกทักษะการอ่านได้ดี
อก 412 การอภิปรายและการรายงาน (3)	12.90	87.10	- มีประโยชน์มาก - ควรให้ผู้เรียนได้ฝึกเขียนรายงาน

**

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง	
อก 432 การเขียนเชิงวิจารณ์ (3)	16.13	83.87	- ให้ประโยชน์มาก	**
อก 433 เรียงความชั้นสูง (3)	16.13	83.87	- ควรให้เป็นวิชาบังคับ - ควรให้เขียนเรื่องที่น่าสนใจ	**
อก 434 การค้นคว้าและ เขียนรายงาน (2)	16.13	83.87	- เป็นวิชาที่จะใช้ประโยชน์ได้มาก	**
อก 441 การแปลชั้นสูง (3)	19.35	80.65	- ควรเปิดเป็นการแปลเฉพาะสาขา เช่น สารคดี กฎหมาย	
อก 491 ประสบการณ์การใช้ ภาษาอังกฤษ 1 (1)	32.26	67.74		**
อก 492 ประสบการณ์การใช้ ภาษาอังกฤษ 2 (2)	35.48	64.52		**
อก 493 ประสบการณ์การใช้ ภาษาอังกฤษ (3)	35.48	64.52		**
วิชาเอกเลือก (ทักษะทางวรรณคดี)				
อก 461 เรื่องสั้นและนวนิยาย อังกฤษและอเมริกัน (3)	25.81	74.19		**
อก 462 เรื่องสั้นและนวนิยาย อังกฤษ (3)	25.81	74.19		**
อก 463 เรื่องสั้นและนวนิยาย อเมริกัน (3)	35.48	64.52		**
อก 466 บทละครเชกสเปียร์ (3)	38.71	61.29		**

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
อก 452 วรรณกรรมร่วมสมัย (3)	38.71	61.29	**
อก 464 บทละครอังกฤษ (3)	38.71	61.29	**
อก 454 วรรณคดีวิจารณ์ (3)	48.39	51.61	**
อก 465 บทละครอเมริกัน (3)	48.39	51.61	**
อก 451 วรรณกรรมสำหรับเด็ก (3)	51.61	48.39	**
อก 471 กวีนิพนธ์อังกฤษ (3)	51.61	48.39	**
อก 456 การศึกษาอิสระในหัวข้อ วรรณคดี (3)	54.84	45.16	**
อก 371 บทกวีนิพนธ์ (3)	54.84	45.16	*
อก 455 ประวัติญาและวรรณคดี (3)	54.84	45.16	**
อก 472 กวีนิพนธ์อเมริกัน (3)	54.84	45.16	**
อก 453 วรรณกรรมเปรียบเทียบ(3)	58.06	41.94	**

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
วิชาเอกเลือก (อังกฤษเฉพาะกิจ)			
อก 383 อังกฤษเพื่อการ ท่องเที่ยว 1 (2)	0.00	100	- ควรคงไว้แต่ที่เรียนมาแล้วนั้นไม่ได้รับความรู้เพิ่มเติม - ควรฝึกให้มีการพูดและเขียนให้มาก - ควรแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยและออกไปฝึก การเป็นมัคคุเทศก์ตามสถานที่ท่องเที่ยว
อก 382 อังกฤษธุรกิจ 1 (2)	3.23	96.77	- ควรเพิ่มเนื้อหาเพราะที่เรียนมาแล้ว มีเพียงจดหมายสมัครงาน - ควรเน้นเนื้อหาในแต่ละธุรกิจ - ควรให้อาจารย์คนไทยสอนเพื่ออธิบายแลกเปลี่ยน ความเห็นกันได้ดีขึ้น
อก 481 อังกฤษเพื่อการ หนังสือพิมพ์ (3)	6.45	93.55	- ควรฝึกให้มีการเขียนข่าวภาษาอังกฤษ - เนื้อหาการเรียนควรมีมากขึ้นและให้ละเอียดกว่า ที่เป็นอยู่ - ควรพาไปเยี่ยมชมที่ทำการของหนังสือพิมพ์ เพื่อให้มีโอกาสพบผู้ทำงานทางด้านนี้โดยตรง
อก 483 อังกฤษเพื่อการ ท่องเที่ยว 2 (2)	6.45	93.55	
อก 484 การแปลเพื่อธุรกิจ (3)	9.68	90.32	**
อก 486 การแปลทันที (3)	9.68	90.32	- ควรเพิ่มเนื้อหาวิชา **
อก 482 อังกฤษธุรกิจ 2 (2)	12.90	87.10	- ควรเน้นทางธุรกิจมากกว่าที่เป็นอยู่ - ควรสอนศัพท์ทางธุรกิจ

รายวิชา	ควรตัด ออก	ควรคง ไว้	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
อก 381 โครงสร้างภาษาอังกฤษ เฉพาะกิจ (3)	22.58	77.42	- ไม่ค่อยมีโอกาสนำไปใช้ในการเรียนและการทำงาน - ควรจัดให้เรียนในระดับปี 3 หรือ ปี 4
อก 392 หลักสูตรและการสอน ภาษาอังกฤษ 1 (3)	38.71	61.29	
อก 393 หลักสูตรและการสอน ภาษาอังกฤษ 2 (3)	38.71	61.29	
อก 485 การแปลวรรณกรรม (3)	41.94	58.06	**

* มีผู้ลงเรียนรายวิชานั้นเพียง 1 คน

** ไม่มีผู้ใดเคยเรียนรายวิชานี้

( ) ตัวเลขในวงเล็บหลังรายวิชาคือจำนวนหน่วยกิต

จากตาราง 3 โดยรวมพบว่ารายวิชาที่บัณฑิตทั้งหมดหรือส่วนมากให้คงไว้เป็นรายวิชาด้านทักษะและการใช้ภาษา ส่วนรายวิชาทางด้านวรรณคดีมีบัณฑิตเพียงประมาณร้อยละ 58 เห็นว่าควรคงไว้

3.1 รายวิชาด้านทักษะภาษาและการใช้ภาษา

รายวิชาที่บัณฑิตทุกคนเสนอให้คงไว้ในหลักสูตร ได้แก่

อก 211	อก 221	อก 231	อก 311	อก 312
อก 332	อก 341	อก 383	อก 391	อก 411

รายวิชาที่บัณฑิตตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป เห็นว่าควรคงไว้ คือ

อก 291	อก 321	อก 331	อก 382	อก 322
อก 421	อก 431	อก 481	อก 483	อก 484
อก 486				

รายวิชาที่บัณฑิตตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป เห็นว่าควรคงไว้ คือ

อก 412	อก 482	อก 432	อก 433	อก 434
อก 441				

รายวิชาที่บัณฑิตประมาณร้อยละ 77 เสนอให้คงไว้ คือ อก 381

รายวิชาที่บัณฑิตตั้งแต่ร้อยละ 60 เสนอให้คงไว้ ได้แก่

อก 491

อก 492

อก 493

อก 392

อก 393

มีรายวิชาเดียวที่บัณฑิตเพียงร้อยละ 58.06 เสนอให้คงไว้ คือ อก 485

3.2 รายวิชาด้านวรรณคดีหรือเกี่ยวข้องกับวรรณคดี

พบว่าในจำนวนรายวิชาด้านวรรณคดีหรือเกี่ยวข้องกับวรรณคดีทั้งหมดนั้น อก 361 บทละคร เป็นรายวิชาเดียวที่บัณฑิตประมาณร้อยละ 84 เสนอให้คงไว้ ส่วนรายวิชาอื่น ๆ มีบัณฑิตระหว่างประมาณ ร้อยละ 70 ถึง ร้อยละ 40 ต้องการให้คงไว้ในหลักสูตร

รายวิชาที่บัณฑิตร้อยละ 70 ขึ้นไป เห็นว่าควรคงไว้ ได้แก่

อก 251

อก 461

อก 462

รายวิชาที่บัณฑิตตั้งแต่ร้อยละ 61 ขึ้นไป เห็นว่าควรคงไว้ในหลักสูตร ได้แก่

อก 361

อก 452

อก 463

อก 464

อก 466

รายวิชาที่บัณฑิตร้อยละ 61.61 เห็นว่าควรคงไว้ ได้แก่

อก 454 **

อก 465 **

ส่วนรายวิชาอื่น ๆ ที่บัณฑิตต่ำกว่าร้อยละ 50 เห็นว่าสมควรคงไว้ในหลักสูตร ได้แก่

อก 371

อก 451

อก 453

อก 455

อก 456

อก 471

อก 472

4. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปที่บัณฑิตเสนอเพื่อปรับปรุงหลักสูตร

ตาราง 4 รายการความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่บัณฑิตเสนอเพื่อปรับปรุงหลักสูตรเรียงตามความถี่

ลำดับ	รายการ	ความถี่	คิดเป็นร้อยละของบัณฑิต ที่ตอบแบบสำรวจ
1	ควรเน้นหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษด้านวิชาชีพให้มากขึ้น	4	12.90
2	เนื้อหาของวิชาที่สอนควรตรงกับรายชื่อวิชาและเนื้อหาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	4	12.90
3	ควรแบ่งแยกและเพิ่มสาขาวิชาภาษาอังกฤษให้เฉพาะด้านมากขึ้น เพื่อประโยชน์ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เช่น สาขาการแปล การเขียนภาษาอังกฤษธุรกิจ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	3	9.68
4	ควรเน้นวิชาและทักษะภาษาที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานหรือศึกษาต่อ	3	9.68
5	เน้นการฝึกฝนและการปฏิบัติให้มาก	3	9.68
6	ให้เน้นฝึกพูดภาษาอังกฤษให้มากขึ้น	3	9.68
7	ควรจัดหาแหล่งฝึกงานที่เหมาะสมให้แก่นิสิตปีที่ 4 เพื่อผลิตจะได้รับประสบการณ์ในการทำงานจากหน่วยงานที่ตรงกับวิชาชีพ ซึ่งจะประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคต	3	9.68
8	หลักสูตรโดยทั่วไปดีพอสมควร	2	6.45
9	ควรมีการฝึกสนทนาทางโทรศัพท์	2	6.45
10	ควรเน้นการสนทนาในวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ	2	6.45
11	การสอนควรเน้นเรื่องไวยากรณ์และการออกเสียง	2	6.45
12	ภาษาอังกฤษธุรกิจมีประโยชน์มาก	2	6.45
13	วิชาทฤษฎีวรรณคดีนั้นไม่เกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน	2	6.45
14	วิชาวรรณคดีควรแยกเป็นหลักสูตรต่างหาก	2	6.45

ลำดับ	รายการ	ความถี่	คิดเป็นร้อยละของนักคิด ที่ตอบแบบสำรวจ
15	ให้ภาควิชาเปิดสาขาวิชาให้นิสิตเอกภาษาอังกฤษเลือกเรียนเป็นวิชาโทได้ เช่น ภาษาอังกฤษธุรกิจ ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวและโรงแรม ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร วรรณคดีอังกฤษ / อเมริกัน เป็นต้น	2	6.45
16	ควรรจัดการเรียนการสอนเป็นกลุ่มเล็ก เพื่อให้ผู้สอนสามารถฝึกผู้เรียนได้อย่างเต็มที่และรู้ข้อบกพร่องทางภาษาของผู้เรียน	2	6.45
17	คะแนน participation ควรพิจารณาจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน การมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม หรือแสดงความคิดเห็น ไม่ควรพิจารณาเพียงการมาเข้าเรียนเพียงอย่างเดียว	2	6.45
18	วิชาการพูด (oral) มีประโยชน์มาก	1	3.23
19	ควรเพิ่มวิชาการพูด (oral) ให้มากขึ้น	1	3.23
20	ควรมุ่งฝึกให้นิสิตได้มีทักษะด้านการแสดงความคิดเห็นให้มาก โดยเฉพาะทางการพูด ซึ่งจะมีผลต่อความมั่นใจในอนาคต	1	3.23
21	หลักสูตรของภาควิชาฯ ยังเน้นทฤษฎีและวิชาการระบบเก่าอยู่มาก	1	3.23
22	หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีอังกฤษและอเมริกัน ตลอดจนวัฒนธรรมต่าง ๆ ควรมีในหลักสูตรบ้าง เพราะมีความจำเป็นต้องทราบ	1	3.23
23	ควรลดวิชาทางวรรณคดี	1	3.23
24	ให้เพิ่มหลักสูตรภาษาอังกฤษธุรกิจ	1	3.23
25	ให้เพิ่มภาษาอังกฤษเพื่อเศรษฐกิจให้มาก เพราะในปัจจุบัน มีความจำเป็นต้องรู้ข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจทั่วโลกและติดต่อกับชาวต่างชาติ	1	3.23

ลำดับ	รายการ	ความถี่	คิดเป็นร้อยละของบัณฑิต ที่ตอบแบบสำรวจ
26	ให้เปิดสอนวิชาเกี่ยวกับธุรกิจการโรงแรมและสายการบินด้วย	1	3.23
27	ควรให้เริ่มเรียนการเขียนอนุเขตภาษาอังกฤษ (paragraph) ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 เพราะนิสิตส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับไวยากรณ์มากและไม่ทราบข้อบกพร่องของตนเอง การเริ่มเรียนเขียนเร็วจะช่วยให้มีลิตมีเวลาในการพัฒนาการเขียนของตนมากขึ้น	1	3.23
28	หลักสูตรส่วนใหญ่ยังสมควรคงไว้เพราะเป็นประโยชน์พื้นฐานในการประกอบอาชีพได้ เช่น วิชาการแปล การเขียนรายงาน	1	3.23
29	หลักสูตรปัจจุบันช่วยให้ผู้เรียนอ่านได้ค่อนข้างดี แต่ยังมีปัญหาด้านการพูดและการเขียนมาก เพราะอาจารย์ผู้สอนไม่ค่อยมีเวลาให้แก่ลิต	1	3.23
30	ให้เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชาในหลักสูตร เพราะมีวิชาที่ต้องการเรียน	1	3.23
31	ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาและเพิ่มรายวิชาในหลักสูตรวิชาโทภาษาอังกฤษให้มีความสอดคล้องกับวิชาเอกของนิสิต	1	3.23
32	ควรเพิ่มรายวิชาภาษาอังกฤษนอกเหนือจากวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน-บังคับ (อก 101 และอก 102) ให้แก่นิสิตที่ไม่ได้เรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอกหรือวิชาโท เพราะในปัจจุบันภาษาอังกฤษมีความจำเป็นสำหรับบัณฑิตทุกสาขาวิชา	1	3.23
33	ควรลดจำนวนหน่วยกิตในบางวิชาเพื่อให้มีลิตมีโอกาสเรียนรายวิชาอื่นเพิ่ม	1	3.23
34	ควรสอนเนื้อหาให้ละเอียดลึกซึ้งกว่าที่เป็นอยู่เพราะพบว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้งานได้	1	3.23
35	ให้มีปริมาณอาจารย์มากขึ้น เพื่ออาจารย์จะได้สามารถให้เวลาดูแล แก้ไข และช่วยปรับปรุงการใช้ภาษาของนิสิตได้มากขึ้น	1	3.23

ลำดับ	รายการ	ความถี่	คิดเป็นร้อยละของบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจ
36	ให้มีห้องสมุดของภาควิชาที่มีอุปกรณ์ในการฝึกภาษามือหนังสือ/เอกสารให้ทันสมัยเพิ่มเติม	1	3.23
37	รายวิชาการศึกษาศิษษาชั้นควรจัดให้เป็นการศึกษาด้วยตนเองอย่างแท้จริง เพื่อให้ผลิตได้เรียนรู้ด้วยตนเอง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนมากขึ้น	1	3.23
38	วิชาการท่องเที่ยวควรให้มีการสอนประวัติของสถานที่ท่องเที่ยวให้มากขึ้นและควรมีการเป็นแม่คูกเทศก์	1	3.23
39	เอกสารประกอบการเรียนบางวิชามีน้อยมาก	1	3.23
40	กลุ่มอาจารย์ผู้สอนวิชาเดียวกันควรมีเนื้อหาการสอน และเกณฑ์การประเมินผลอย่างเดียวกัน	1	3.23
41	ผู้สอนน่าจะมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการเรียนร่วมกัน	1	3.23
42	ควรให้ผู้สอน (โดยเฉพาะบางท่าน) มีความรับผิดชอบต่อการสอนมากขึ้น เช่นการเตรียมการสอน	1	3.23
43	ผู้สอนบางท่านสอนไม่ครบตามชั่วโมงสอนที่กำหนดไว้ในแต่ละสัปดาห์	1	3.23
44	เมื่อผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนทำรายงาน ควรให้ผู้เรียนปรึกษาและเสนองานฉบับร่างก่อน หากมีปัญหาผู้เรียนจะได้แก้ไขได้ทันก่อนส่งรายงานฉบับจริง	1	3.23

จากตาราง 4

4.1 หลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร

พบว่าบัณฑิตร้อยละ 64.55 ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร ผลที่ได้จากหลักสูตรตลอดจนการปรับปรุงโครงสร้างของหลักสูตร ดังนี้

บัณฑิตเห็นว่า หลักสูตรทั่วไปดีพอสมควร (ร้อยละ 6.45) และยังคงควรคงหลักสูตรส่วนใหญ่ไว้เพราะหลายรายวิชาเป็นประโยชน์พื้นฐานในการประกอบอาชีพได้ (ร้อยละ 3.23) แต่บัณฑิตร้อยละ 3.23 เห็นว่าหลักสูตรยังเป็นระบบเก่าเพราะเน้นทางด้านทฤษฎีและวิชาการมาก มีบัณฑิตร้อยละ 3.23 กล่าวว่าหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันช่วยให้บัณฑิตอ่านได้ค่อนข้างดีแต่ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการพูดและการเขียนมาก เนื่องจากผู้สอนในรายวิชาเหล่านี้ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะช่วยปรับปรุงทักษะของผู้เรียนได้

บัณฑิตร้อยละ 48.41 เห็นว่าควรปรับโครงสร้างของหลักสูตรดังต่อไปนี้ บัณฑิตร้อยละ 9.68 เสนอให้แบ่งแยกและเพิ่มสาขาวิชาภาษาอังกฤษให้เฉพาะด้านมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เช่น สาขาการแปล ภาษาอังกฤษธุรกิจ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร บัณฑิตร้อยละ 6.46 เห็นว่าควรแยกกลุ่มวิชาวรรณคดีออกเป็นสาขาต่างหาก บัณฑิตร้อยละ 6.45 ให้ความเห็นว่าวิชาวรรณคดีนั้นไม่เอื้อหรือเป็นประโยชน์ในการทำงาน และบัณฑิตร้อยละ 3.23 เสนอให้ลดจำนวนวิชาทางวรรณคดี แต่บัณฑิตร้อยละ 3.23 เห็นว่ารายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีตลอดจนวัฒนธรรมต่าง ๆ ยังให้ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นหากมีการแบ่งแยกสาขาวิชาย่อยอย่างชัดเจนแล้ว บัณฑิตร้อยละ 6.45 เสนอให้ผู้เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษมีสิทธิ์เลือกเรียนสาขาวิชาย่อยเป็นวิชาโทได้ นอกจากนี้ข้อเสนอแนะดังกล่าวแล้ว บัณฑิตร้อยละ 3.23 ให้ความเห็นในแต่ละเรื่องดังต่อไปนี้ว่า ควรเปิดสอนให้ครบทุกวิชาที่มีในหลักสูตร ลดจำนวนหน่วยกิตในบางรายวิชา ปรับปรุงหลักสูตรตลอดจนเนื้อหาของวิชาโทภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับสาขาวิชาเอกของนิสิต และเพิ่มรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนิสิตสาขาวิชาอื่น ๆ ที่มีได้เรียนภาษาอังกฤษเป็นวิชาโท

4.2 ทักษะ เนื้อหาทางภาษาและการเรียนการสอน

4.2.1 ทักษะและเนื้อหาทางภาษา

พบว่าบัณฑิตร้อยละ 64.54 ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะและเนื้อหาทางภาษา ตลอดจนการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับทักษะภาษา ดังนี้

ทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษที่บัณฑิตร้อยละ 32.27 ให้ความสนใจ คือ ทักษะการพูด บัณฑิตเห็นว่าวิชาการพูด (oral) มีประโยชน์มาก (ร้อยละ 3.23) และควรเพิ่มวิชาการพูดให้มากขึ้น (ร้อยละ 3.23) การสอนควรเน้นการฝึกพูดภาษาอังกฤษให้มากขึ้น (ร้อยละ 9.68) ควรฝึกการสนทนาทางโทรศัพท์ (ร้อยละ 6.46) ในวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจควรเน้นการสนทนาด้วย (ร้อยละ 6.46) และในการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ควรมุ่งฝึกให้ผู้เรียนได้มีทักษะในด้านการพูดแสดงความคิดเห็นให้มาก (ร้อยละ 3.23)

บัณฑิตเห็นว่าทักษะและเนื้อหาที่ควรเน้นรองจากการพูดนั้น คือ ไวยากรณ์และการออกเสียง (ร้อยละ 6.46) และเสนอให้มีการฝึกเขียนระดับอนุเขต (paragraph) ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 เพื่อนิสิตจะได้มีเวลาพัฒนาการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น (ร้อยละ 3.23)

4.2.2 การเขียนการสอน

บัณฑิตต้องการให้เน้นการฝึกฝนและการปฏิบัติให้มาก (ร้อยละ 9.68) และควรจัดการเรียนการสอนเป็นกลุ่มเล็ก เพื่อให้ผู้สอนสามารถฝึกนิสิตได้อย่างเต็มที่และรู้ข้อบกพร่องทางภาษาของนิสิต (ร้อยละ 6.45) บัณฑิตได้เสนอแนะว่าควรสอนให้ละเอียดลึกซึ้งกว่าที่เป็นอยู่เพื่อบัณฑิตจะได้ นำความรู้และทักษะไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้ (ร้อยละ 3.23) เช่นวิชาการท่องเที่ยว ผู้สอนควรสอนประวัติของสถานที่ท่องเที่ยวให้มากขึ้นและฝึกการเป็นมัคคุเทศก์ (ร้อยละ 3.23)

4.3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษเฉพาะทาง

พบว่าบัณฑิตร้อยละ 38.72 ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสาขาวิชาภาษาอังกฤษเฉพาะทาง ดังนี้

บัณฑิตกล่าวว่าควรเน้นวิชาภาษาอังกฤษด้านวิชาชีพให้มากขึ้น (ร้อยละ 12.90) และควรเน้นวิชาและทักษะภาษาที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานหรือศึกษาต่อ (ร้อยละ 9.68) บัณฑิตเห็นว่าวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีประโยชน์มาก (ร้อยละ 6.45) และเสนอแนะให้ภาควิชาเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับภาษาอังกฤษธุรกิจ (ร้อยละ 3.23) วิชาเกี่ยวกับธุรกิจการโรงแรมและสายการบิน (ร้อยละ 3.23) รวมทั้งวิชาเกี่ยวกับเศรษฐกิจให้มากขึ้นเพราะบัณฑิตจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจเมื่อปฏิบัติงาน (ร้อยละ 3.23)

4.4 คณาจารย์

พบว่าบัณฑิตร้อยละ 45.19 กล่าวถึงปัญหาซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้สอนและความรับผิดชอบในการสอนของผู้สอน ดังนี้

บัณฑิตเห็นว่าเนื้อหาวิชาที่สอนควรตรงกับรายชื่อวิชาและรายละเอียดของเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร (ร้อยละ 12.90) คณะกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน (participation) นั้น ผู้สอนควรพิจารณาจากการร่วมกิจกรรมการเรียน การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น ไม่ควรใช้เกณฑ์การมาเข้าชั้นเรียนเพียงประการเดียว (ร้อยละ 6.45) นอกจากนั้นบัณฑิตร้อยละ 3.23 แสดงความคิดเห็นในแต่ละเรื่องดังต่อไปนี้ คือ เอกสารประกอบการสอนในบางวิชามีน้อยมาก ควรเพิ่มปริมาณผู้สอน เพื่อให้ผู้สอนมีเวลาแก้ไขและปรับปรุงการใช้ภาษาของนิสิตได้มากขึ้น ผู้สอนวิชาเดียวกันควรมีเนื้อหาการสอนและการประเมินผลอย่างเดียวกัน ผู้สอนควรกระตุ้นให้นักศึกษากิจกรรมการเรียนร่วมกัน เมื่อผู้สอนให้งานเขียนรายงานควรให้นักศึกษาได้ปรึกษาและเขียนฉบับร่างให้ผู้สอนอ่านก่อนเพื่อนิสิตจะได้แก้ไขปัญหาก่อนส่งฉบับจริง รายวิชาการศึกษานิเทศศาสตร์จะให้นักศึกษาด้วยตนเองจริง ๆ เพื่อให้ นิสิตได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนควรมีความรับผิดชอบต่องานการสอนมากขึ้น เช่น การเตรียมการสอน และการสอนให้ครบจำนวนชั่วโมงในแต่ละสัปดาห์

4.5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

บัณฑิตร้อยละ 9.68 เสนอความเห็นว่าคุณคณะมนุษยศาสตร์ควรจัดหาแหล่งฝึกงานที่เหมาะสมให้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 4 เพื่อให้ นิสิตได้รับประสบการณ์ในการทำงานจากหน่วยงานที่ตรงกับวิชาชีพ และบัณฑิตร้อยละ 3.23 ต้องการให้มีห้องสมุดของภาควิชาภาษาตะวันตกที่มีอุปกรณ์สำหรับฝึกภาษาและมีหนังสือให้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. คุณภาพของหลักสูตร

หลักสูตร ศศ.บ. (วิชาเอกภาษาอังกฤษ) ที่ใช้ในปัจจุบันมีคุณภาพดีพอสมควร เพราะบัณฑิตส่วนมากสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีความเชื่อมั่นในการสมัครงานและการทำงาน แต่ความรู้และทักษะภาษาที่บัณฑิตได้รับยังไม่เพียงพอหรือตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานภาคเอกชนซึ่งบัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานด้านนี้ นอกจากนี้ยังไม่เพียงพอที่จะนำไปประกอบอาชีพอิสระหรือศึกษาต่อในระดับปริญญาโททั้งในและต่างประเทศ (ดูตาราง 2)

ถึงแม้ว่าหลักสูตรยังมีคุณภาพ แต่ควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมเป็นสังคมอุตสาหกรรม ซึ่งมีผลต่อลักษณะงานทั้งในหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชนที่ต้องการบุคลากรผู้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทบวงมหาวิทยาลัยเองก็ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการใช้ภาษาอังกฤษจึงได้กำหนดนโยบายและมาตรการในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาในมหาวิทยาลัย โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคือ ให้นิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารได้และให้มหาวิทยาลัยปรับปรุงหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับปริญญาตรีเพื่อให้นิสิตนักศึกษาสามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ในสาขาต่าง ๆ และในการประกอบอาชีพทั้งในและต่างประเทศ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2540 : 3)

2. สาขาวิชาและแนวทางการเรียน

2.1 สาขาวิชา

บัณฑิตต้องการรายวิชาความรู้ทางภาษาและทักษะภาษาสูงกว่ารายวิชาด้านวรรณคดีอย่างเด่นชัด (ดูตารางที่ 3) อาจเนื่องมาจากบัณฑิตส่วนมากทำงานในหน่วยงานภาคเอกชน (ดูตาราง 1) ซึ่งไม่จำเป็นต้องอาศัยความรู้ทางด้านวรรณคดีในการปฏิบัติงาน หน่วยงานภาคเอกชนส่วนใหญ่ใช้ภาษาอังกฤษมากและต้องการบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถทางภาษาและทักษะภาษาทางการพูด อ่าน เขียน และแปล (อุษา กาญจนสถิตย์, 2523) ฉะนั้นบัณฑิตทุกคนหรือแทบทุกคนจึงเสนอให้คงรายวิชาความรู้ทางภาษาและทักษะภาษาในหมวดวิชาพื้นฐานเฉพาะด้านและวิชาเอกบังคับ ส่วนในหมวดวิชาเลือก (ทักษะทางภาษา) บัณฑิตเห็นความสำคัญของรายวิชาที่เป็นพื้นฐานการใช้ภาษาและเห็นประโยชน์ของรายวิชาทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน รวมทั้งทักษะการแปลเป็นอย่างมาก ส่วนในหมวดวิชาเอกเลือก (อังกฤษเฉพาะกิจ) เมื่อเปรียบเทียบรายวิชา เอก 392 และ เอก 393 หลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษ 1 และ 2 กับรายวิชาอาชีพอื่น ๆ บัณฑิตเน้นความต้องการรายวิชาด้านอาชีพที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานกับหน่วยงานภาคเอกชนมากกว่า เช่น วิชาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว อังกฤษธุรกิจ อังกฤษเพื่อการหนังสือพิมพ์ และการแปลเพื่อธุรกิจที่น่าสนใจ คือ บัณฑิตให้ความสำคัญมากกว่ารายวิชาการแปลต่าง ๆ ทุกรายวิชายกเว้นวิชาการแปลวรรณกรรม ซึ่งเกี่ยวข้องกับวรรณคดี (ดูตาราง 3) แสดงว่าบัณฑิตเห็นประโยชน์ของทักษะการแปลเนื้อหาทั่ว ๆ ไป เพราะสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงานได้ แต่บัณฑิตไม่ให้ความสำคัญแก่วิชาการแปลที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีเนื่องจากบัณฑิตอาจเห็นว่าไม่ให้ประโยชน์ในการทำงานกับหน่วยงาน

ภาคเอกชน นัก ความคิดเห็นของบัณฑิตในด้านสาขาวิชาที่เรียนนี้สอดคล้องกับความต้องการของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งเสนอให้เพิ่มวิชาทางด้านอาชีพแต่ไม่สนับสนุนการเรียนวิชาทางด้านวรรณคดี (กาญจนา ลินชวานนท์ วิกาวรรณ ทองโสภิต และระเบียบ ณ กาฬสินธุ์. 2523) และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ บัณฑิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ว่า รายวิชาพื้นฐานและวิชาเอกซึ่งเกี่ยวกับ ทักษะการฟัง-พูด การอ่าน (เอก 101 และ เอก 102 ในหลักสูตรที่ใช้ในปี พ.ศ.2517 - พ.ศ.2532) ไวยากรณ์ และการเขียน และการแปล มีความสัมพันธ์กับการทำงานมาก (สมุล รัตการ และคนอื่น ๆ. 2528)

แนวโน้มทางการเลือกอาชีพที่ปรากฏชัดเจนอีกอย่าง คือ อาชีพครูอาจารย์สอนภาษาอังกฤษไม่เป็นที่สนใจ ของบัณฑิตในยุคปัจจุบันเท่าใดนัก เพราะฉะนั้นการขาดแคลนครูอาจารย์สอนภาษาอังกฤษคงจะมีเพิ่มขึ้นอีกใน อนาคต

เนื่องจากความต้องการเรียนรายวิชาในหมวดความรู้ทั้งภาษาและทักษะภาษามากกว่าการเรียนรายวิชาใน หมวดวรรณคดีรวมทั้งวิชาทักษะแต่มีความเกี่ยวข้องกับวรรณคดีดัง กล่าวแล้ว ภาควิชาภาษาจะวันตกจึงควร พิจารณาข้อเสนอแนะของบัณฑิตที่ให้แยกหลักสูตรวิชาเอกภาษาอังกฤษเป็นสองสาขา คือ สาขาภาษาและสาขา วรรณคดี โดยให้ผู้เรียนมีสิทธิเลือกเรียนในสาขาใดสาขาหนึ่งตามความต้องการและความสนใจ

2.2 แนวการเรียน

จากความเห็นและข้อเสนอแนะในแต่ละรายวิชาและทั่วไป (ดูตาราง 3 และ 4) สรุปได้ว่าบัณฑิตต้องการ เรียนด้วยวิธีฝึกฝนในสิ่งที่เรียนอย่างเต็มที่ในทุกรายวิชา และจากภารกิจงานในหน่วยงานที่จะให้ประสบการณ์ที่ดี ในการใช้ทักษะภาษาเพื่อการทำงานจนมีความสามารถที่จะสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะภาษาที่บัณฑิต เน้นมาก คือ การพูด นอกจากนี้บัณฑิตต้องการให้เพิ่มเนื้อหาและรายละเอียดของเนื้อหาในหลายรายวิชา เช่น เอก 311 วิชาการพูด 1 เอก 383 อังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 1 เอก 382 อังกฤษธุรกิจ 1 และ เอก 482 อังกฤษธุรกิจ 2

ความต้องการของบัณฑิตดังกล่าวอาจเนื่องจากบัณฑิตพบว่า ความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาของ ตนนั้นยังไม่เพียงพอแก่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามความคาดหวังของนายจ้างภาคเอกชน จากผลการ สืบราชการใช้ภาษาอังกฤษในลักษณะที่เป็นจริงของวงการธุรกิจและระดับความสามารถของบุคลากรในการใช้ภาษา อังกฤษโดยการสัมภาษณ์หัวหน้าหน่วยงานระดับผู้จัดการของกลุ่มธุรกิจ 5 กลุ่ม จำนวน 190 คน ผลปรากฏว่า หน่วยงานส่วนใหญ่ต้องการให้บุคลากรมีความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน และแปลในระดับสูง และหัวหน้า หน่วยงานส่วนใหญ่มีความเห็นว่าภาษาอังกฤษที่บุคลากรเรียนจากสถาบันการศึกษา ยังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติ งานอย่างมีประสิทธิภาพ (อุษา กาญจนสถิตย์. 2523) อาจเนื่องจากหน่วยงานภาคเอกชนคาดหวังความสามารถใน การใช้ภาษาในระดับสูง บัณฑิตจึงเห็นความสำคัญของการฝึกฝนการใช้ภาษาอย่างจริงจัง เพื่อให้สามารถใช้ทักษะ ภาษาได้ในระดับดี

3. คุณภาพของการสอน

บัณฑิตต้องการคุณภาพการสอนของคณาจารย์ในระดับสูง ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในแต่ละรายวิชา และทั่วไป (ดูตาราง 3 และ 4) แสดงให้เห็นว่าคุณภาพการสอนในหลายรายวิชาควรได้รับการปรับปรุง คุณภาพการสอนนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ แต่ปัจจัยที่สำคัญและมีผลโดยตรงคือ ผู้สอน ซึ่งเกี่ยวข้องกับควมรับผิดชอบ ความเอาใจใส่ต่อการสอนและความรู้ความสามารถในเนื้อหาที่สอน อาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาควรมีความรับผิดชอบต่อเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหาของรายวิชาอย่างถี่ถ้วน เพื่อให้เนื้อหาที่สอนตรงกับรายละเอียดของวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร บัณฑิตกล่าวว่าได้เรียนวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจกับอาจารย์ชาวต่างประเทศ แต่เนื้อหาที่เรียนนั้นเกี่ยวข้องกับชื่อรายวิชาและเนื้อหาที่กำหนดในหลักสูตรน้อยมาก เป็นผลให้บัณฑิตมีปัญหาด้านเนื้อหาความรู้เมื่อปฏิบัติงานทางด้านนี้

3.2 จัดเตรียมเอกสารประกอบการสอนให้มากเพียงพอและครอบคลุมเนื้อหาที่สอน

3.3 คัดเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหา ทักษะ และพยายามส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาอย่างเต็มที่และได้ผลดี

3.4 สอนครบตามจำนวนเวลาที่กำหนดในแต่ละสัปดาห์

3.5 ชดเชยการสอน หากอาจารย์ผู้สอนไม่สามารถสอนตามวันเวลาที่กำหนดไว้ได้

3.6 การสอนกลุ่มย่อยของรายวิชาเดียวกันนั้น เนื้อหาวิชาและเกณฑ์การประเมินผลของกลุ่มย่อยทุกกลุ่มควรเหมือนกัน

3.7 การประเมินผลการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ควรพิจารณาจากการมีปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การตอบคำถาม การแสดงความ คิดเห็น ไม่ใช่ใช้เกณฑ์การเข้าชั้นเรียน เพราะการใช้เกณฑ์การเข้าชั้นเรียนเพียงประการเดียวจะมีผลให้ผู้เรียนขาดความสนใจหรือความกระตือรือร้นต่อการสอนของอาจารย์

เรื่องดังกล่าวข้างต้นเป็นความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอน ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อคุณภาพและมาตรฐานการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเห็นความสำคัญของคุณภาพการเรียนการสอน จึงได้กำหนดมาตรฐานการสอนของคณาจารย์ไว้อย่างชัดเจนในด้านจำนวนชั่วโมงสอนในแต่ละสัปดาห์ เอกสารประกอบการเรียนการสอน เอกสารข้อมูลสำหรับแจกนิสิตภายในสองสัปดาห์แรกของการศึกษา รายละเอียดเกี่ยวกับการวัดผลการจัดเวลาสำหรับนิสิตเข้าพบ การสอบไล่ประจำภาคการศึกษา ตลอดจนการประเมินผล (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2539 : 56 - 58)

ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารทางวิชาการย่อมมีหน้าที่รับผิดชอบในด้านตรวจสอบการสอนและความรับผิดชอบในงานสอนของอาจารย์เพื่อเป็นการประกันคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งหน้าที่ดังกล่าว ทบวงมหาวิทยาลัยได้เสนอแนะให้เป็นกิจกรรมดำเนินงานอย่างหนึ่งในระบบการควบคุมคุณภาพในการผลิตบัณฑิต เพื่อเป็นการประกันคุณภาพของบัณฑิต (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2539 : 136) และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีนโยบายจะดำเนินการประเมินผลการเรียนการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2540 เป็นต้นไป (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539 : 67 - 68) ส่วนอาจารย์ชาวต่างประเทศนั้นทางภาควิชาภาษาตะวันตกได้มีการประเมินคุณภาพการเรียนการสอนประจำทุกภาคเรียนอยู่แล้ว โดยให้ผู้เรียนตอบแบบประเมินผลการสอน แต่ไม่เคยมีผู้เรียนคนใดรายงานว่าอาจารย์ผู้สอนสอนไม่ตรงตามเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรหรือเนื้อหาซ้ำกับที่เคยเรียนในรายวิชาก่อนขาดสอน หรือสอนไม่ครบตามกำหนดเวลา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนเกรงว่าจะมีผลกระทบต่อการดู หรือเกรงว่าผู้สอนอาจมีอคติต่อตน ถ้าจะต้องเรียนกับอาจารย์คนเดิมในวิชาอื่น ๆ อีก การประเมินผลการเรียนการสอนของอาจารย์ไทยอาจมีผลในทำนองเดียวกันกับการประเมินผลการสอนของอาจารย์ชาวต่างประเทศด้วยเหตุผลดังกล่าว นอกจากนั้นการประเมินผลการเรียนการสอนของอาจารย์ไทยอาจได้ข้อเท็จจริงน้อยกว่าการประเมินผลการเรียนการสอนของอาจารย์ชาวต่างประเทศเพราะผู้เรียนมีความยำเกรงอาจารย์ไทยมากกว่า และอาจกลัวผลกระทบจากการประเมินมากกว่า เนื่องจากการประเมินผลการเรียนการสอนอาจารย์เป็นสิ่งใหม่ในทางวิชาการสำหรับผู้เรียนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แต่เพื่อประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับในทุกสายวิชา อาจารย์ผู้สอนควรอธิบายเหตุผลในการประเมินและประโยชน์ที่นิสิตจะได้รับ รวมทั้งเน้นว่าการประเมินจะไม่มีผลกระทบต่อเกรดของผู้เรียน ฉะนั้นผู้เรียนควรรายงานตามความเป็นจริงเพื่อเป็นการช่วยปรับปรุงคุณภาพการสอนให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน

1. แยกหลักสูตรวิชาเอกภาษาอังกฤษเป็น 2 สาขา คือ สาขารวณคดี และสาขานานาชาติ เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ ในสาขานานาชาติควรมีการสำรวจความต้องการของตลาดแรงงานว่าต้องการบัณฑิตในแขนงใดบ้าง
2. ในด้านการเรียนการสอนในแต่ละวิชา อาจารย์ผู้สอนควรเน้นการฝึกทักษะการใช้ภาษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะทักษะการพูดและการเขียน
3. เพิ่มความดูแลในด้านการสอนของอาจารย์ชาวต่างประเทศทั้งในด้านเนื้อหา วิธีการสอนและการประเมินผล ทางภาควิชาควรจัดให้มีการปฐมนิเทศอาจารย์ชาวต่างประเทศก่อนเปิดภาคเรียนแรก ชี้แจงให้ทราบถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ และให้เอกสารเป็นภาษาอังกฤษเกี่ยวกับหลักสูตร ขอบข่ายเนื้อหาของแต่ละวิชา
4. จัดตั้งศูนย์การเรียนภาษาอังกฤษที่พร้อมไปด้วยเอกสาร ตำรา และอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งผู้เรียนสามารถใช้ฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองนอกเวลาเรียน โดยมีอาจารย์ประจำศูนย์ให้ความช่วยเหลือแนะนำบ้างในระยะแรก ทบวงมหาวิทยาลัยมีเป้าหมายว่าในระยะ 10 ปี (2539 - 2540) มหาวิทยาลัยของรัฐทุกแห่งจะมีศูนย์ภาษาดังกล่าวเพื่อช่วยพัฒนาการเรียนการสอนภาษาในมหาวิทยาลัย (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2540:2)

บทที่ 7

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องนี้เป็น การสำรวจความเห็นของบัณฑิตที่สำเร็จตามหลักสูตรปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2538 จำนวนรวมทั้งสิ้น 140 คน สรุปภาวะการทำงานของบัณฑิตสาขาวิชาเอกต่าง ๆ ปรากฏดังนี้

สาขาวิชาของบัณฑิต	จำนวน นิสิต	ทำงานแล้ว		ทำธุรกิจ ของตนเอง	รับจ้าง เอกชน	รับ ราชการ	กำลัง ศึกษาต่อ	ยังไม่ ทำงาน	ไม่ ระบุ
		จำนวนคน	ร้อยละ						
จิตวิทยา	35	23	65.71	3	19	1	8	4	-
บรรณารักษศาสตร์	10	8	80	-	7	1	2	-	-
ภาษาไทย	27	22	81.48	-	20	2	2	3	-
ภาษาและวรรณคดี ฝรั่งเศส	37	29	78.37	5	24	-	2	1	1
ภาษาอังกฤษ	31	23	74.19	1	21	1	5	3	-
รวม	140	105	-	9	91	5	19	11	1
ร้อยละ	100	75	-	6.42	65	3.57	13.57	7.85	0.71

จากตารางพบว่า บัณฑิตมนุษยศาสตร์ได้งานทำแล้วร้อยละ 75 เป็นงานธุรกิจของตนเองร้อยละ 6.42 รับราชการร้อยละ 3.57 ในขณะที่นิสิตนิยมทำงานรับจ้างเอกชนมากถึงร้อยละ 65 ของนิสิตจำนวนที่ทำงานแล้วทั้งสิ้น

ในภาวะของการทำงานซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานภาคเอกชน ได้ให้ข้อมูลแก่คณะกรรมการวิจัยคณะมนุษยศาสตร์ (ตุลาคม 2538 - ตุลาคม 2540) ผู้ศึกษางานวิจัยเรื่องนี้ ดังนี้

หลักสูตรวิชาเอกจิตวิทยา

หลักสูตรมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ให้ความมั่นใจในการสมัครงาน มีประโยชน์ต่องานที่ทำเพียงพอต่อการเรียนต่อในประเทศมากที่สุด รองลงมาคือช่วยให้นิสิตศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ช่วยให้ประกอบอาชีพอิสระได้ นอกจากนี้หลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดงาน และเพียงพอต่อการศึกษาต่อต่างประเทศ และท้ายสุดช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้

ข้อเสนอเพื่อปรับปรุงหลักสูตรอยู่ที่ควรตัดทอนหลักสูตรทฤษฎีให้น้อยลง เน้นการประยุกต์ความรู้มากขึ้น ด้วยการปฏิบัติจริง ด้วยการให้ค้นคว้าด้วยตนเอง

การเรียนรู้ ควรเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้นทุกภาคเรียน ควรเรียนคอมพิวเตอร์โปรแกรมต่าง ๆ ควรเพิ่มรายวิชากลุ่มจิตวิทยาธุรกิจและอุตสาหกรรม เช่น การจัดการงานบุคคล การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร การให้คำปรึกษาแก่องค์กร แร่งงานสัมพันธ์และกฎหมายแรงงาน อันเป็นความรู้เฉพาะด้านที่ตลาดแรงงานต้องการ

ด้านการสอนและการประเมินผล ควรมีมาตรการควบคุมความประพฤติที่ไม่สุจริต

หลักสูตรวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตให้ความเห็นว่าหลักสูตรเหมาะสมกับตลาดงาน การประกอบอาชีพอิสระส่วนตัว และสร้างงานให้ตัวเองได้อยู่ในระดับปานกลาง มีประโยชน์ช่วยให้สามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน

ต่องานที่ทำ เพียงพอต่อการเรียนต่อในประเทศเป็นระดับรองลงมา ให้ความมั่นใจในการสมัครงาน เพียงพอที่จะช่วยให้เรียนต่อต่างประเทศได้ในระดับรองลงมาอีก

ด้านแนวการเรียน ควรฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น ควรเพิ่มการจัดระบบใหม่ ๆ เข้าไปในหลักสูตรเพื่อให้ตรงกับสภาพปัจจุบัน ควรได้ฝึกงานก่อนเรียนจบ ได้ออกไปทำงานหรือทัศนศึกษาสถานประกอบการที่ ควรเรียนภาษาอังกฤษเพิ่ม และควรเรียนคอมพิวเตอร์มาก ๆ ทุกโปรแกรม เพราะต้องทำงานกับเครื่อง บัณฑิตไม่นิยมทำงานในห้องสมุดโรงเรียนอีกต่อไปแล้ว

ด้านการสอน ควรเชิญวิทยากรข้างนอกเพิ่มมากขึ้น

หลักสูตรวิชาเอกภาษาไทย

หลักสูตรมีคุณค่าอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ด้านความมั่นใจในการสมัครงาน ด้านประโยชน์ต่องานที่ทำ ด้านความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน ด้านการช่วยให้บัณฑิตสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ด้านช่วยให้บัณฑิตสามารถประกอบอาชีพอิสระ อาชีพส่วนตัว หรือสามารถสร้างงานเองได้ แต่ไม่เพียงพอต่อการเรียนต่อต่างประเทศ

เนื้อหาของรายวิชาต้องเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของสังคมไทยในสมัยปัจจุบัน ทันโลก ทันเหตุการณ์ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ รายวิชาที่บัณฑิตต้องการให้คงไว้มากที่สุด ได้แก่ รายวิชาเกี่ยวกับการเขียนและการวิจารณ์ทั้งหลาย

ด้านแนวการเรียน ควรมีภาคปฏิบัติให้หนักได้ฝึกทักษะความชำนาญในการใช้ภาษา

ด้านการสอน บัณฑิตเสนอความต้องการกลวิธีการสอนที่แปลกใหม่ สนุกสนาน เรียนง่าย เรียนได้รวดเร็ว ไม่เครียด ควรมีสื่อการสอนแปลก ๆ มาเพิ่มความสนใจ

หลักสูตรวิชาเอกภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส

บัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเนื้อหาของหลักสูตรมีประโยชน์ต่อการสมัครงาน ให้ความมั่นใจในการทำงานและเหมาะสมกับงานในระดับปานกลาง เนื้อหาหลักสูตรเหมาะสมกับความสามารถที่จะเรียนต่อทั้งในประเทศและต่างประเทศในระดับปานกลาง หลักสูตรช่วยเอื้อในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองของบัณฑิตในระดับปานกลางเช่นกัน แต่หลักสูตรช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัวได้ในระดับมาก เนื้อหาของหลักสูตรช่วยให้บัณฑิตสามารถสร้างงานให้ตนเองได้ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร ได้แก่ ควรเน้นการนำไปปฏิบัติใช้ในชีวิตจริงให้มาก เนื้อหาของหลักสูตรที่เป็นอยู่นั้นวิชาการมากเกินไป

ด้านแนวการเรียน ควรเน้นวิชาที่ฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน ควรเพิ่มหน่วยกิตและชั่วโมงเรียน ควรแบ่งเป็นกลุ่มย่อยเพื่อฝึกพูดให้มากขึ้น ควรเรียนในห้องปฏิบัติการทางภาษามากกว่าเก่า ควรเพิ่มอาจารย์ชาวต่างประเทศ และควรให้นิสิตได้มีโอกาสฝึกงานก่อนเรียนจบ

ด้านคุณภาพการสอน ควรสอนแบบให้เข้าใจมากกว่าสอนแบบให้จำ ควรใช้เครื่องมือทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาช่วยในการสอน

หลักสูตรวิชาเอกภาษาอังกฤษ

พบว่าโดยภาพรวมหลักสูตรปัจจุบันยังมีคุณภาพดีพอสมควร บัณฑิตมีความเห็นว่าควรคงหลักสูตรส่วนใหญ่ไว้ เพราะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ แม้หลักสูตรนี้จะเน้นทฤษฎีและวิชาการมาก แต่ก็ช่วยให้อ่านได้ดี แม้จะให้ทักษะทางภาษาแก่บัณฑิตยังไม่เพียงพอตรงกับความต้องการของตลาดงานและยังไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพอิสระ หรือศึกษาต่อทั้งระดับในประเทศและต่างประเทศ

บัณฑิตต้องการรายวิชาด้านอาชีพหรือภาษาอังกฤษเฉพาะด้าน ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน เช่น ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว ภาษาอังกฤษธุรกิจ ภาษาอังกฤษเพื่อการหนังสือพิมพ์ และการแปลเนื้อหาทั่ว ๆ ไป ยกเว้นการแปลวรรณกรรมอันมีเหตุผลมาจากบัณฑิตต้องการให้แยกหลักสูตรวิชาวรรณคดีและวิชาภาษาออกจากกัน

ด้านแนวการเรียน บัณฑิตต้องการเรียนด้วยวิธีฝึกฝนในสิ่งที่เรียนอย่างเต็มที่ทุกรายวิชา และต้องการฝึกงานก่อนเรียนสำเร็จเพื่อได้ประสบการณ์ในการใช้ทักษะทางภาษาก่อนทำงานจริง เนื่องจากบัณฑิตต้องการทักษะทางการพูดมาก จึงเสนอให้เพิ่มรายวิชา เนื้อหาในรายวิชาการพูด ทั้งรายวิชาภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ และรายวิชาภาษาอังกฤษอื่น ๆ บัณฑิตต้องการเรียนวิชาเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรม มัคคุเทศก์ เศรษฐศาสตร์ และการฝึกสนทนาทุกรายวิชา

ด้านคุณภาพการสอน ได้แก่ คุณภาพอาจารย์ผู้สอนชาวต่างประเทศควรมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์และขอบเขตเนื้อหาของรายวิชา อาจารย์ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศควรจัดเตรียมเอกสารในการสอนจำนวนมากพอและครอบคลุมเนื้อหา ในการสอนควรสอนครบเวลาและสอนทุกวิชาตามหลักสูตร มีมาตรการในการประเมินผลรายวิชาเดียวกันเหมือนกันทุกกลุ่ม ควรมีกิจกรรมที่ผู้สอนคัดเลือกมาให้ นิสิตทำอย่างเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและทักษะของผู้เรียน การประเมินผลกิจกรรมการเรียนควรพิจารณาให้กว้างกว่าเกณฑ์การเข้าเรียนเพียงอย่างเดียว เช่น การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

ด้านข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนสาขาวิชาภาษาอังกฤษ นอกจากบันทึกเสนอ
ให้แยกหลักสูตรสาขาวรรณคดีและสาขาภาษาออกจากกันแล้ว ยังเสนอรายวิชาที่เน้นการฝึกทักษะการใช้ภาษา
โดยเฉพาะภาษาพูด รองลงมาคือกรเขียน ทั้งนี้มหาวิทยาลัยควรจัดตั้งศูนย์ภาษาอังกฤษเพื่อบริการเอกสาร ตำรา
และอุปกรณ์ฝึกทักษะทางภาษาที่ทันสมัยเพื่อผลิตจะสามารถฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษได้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียน

บรรณานุกรม

- กัญจนา สินชวานนท์. วิจารณ์ ท่องโลกใต้ และระเบียบ ณ กาฬสินธุ์. ภาษาอังกฤษระดับมหาวิทยาลัย
กับความต้องการของสังคมปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.
ทบวงมหาวิทยาลัย. "นโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา," ใน คู่มือการ
ประกันคุณภาพทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.
- ..... กรอบนโยบายและมาตรการในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาในมหาวิทยาลัยของทบวงมหาวิทยาลัย
พ.ศ.2539 - 2549 เอกสารหมายเลข 1 ฉบับแก้ไขครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2540.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คู่มือการประกันคุณภาพทางวิชาการ = Quality Assurance.
กรุงเทพฯ : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.
- ..... คู่มือและหลักสูตรการศึกษาขั้นปริญญาตรี. ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ, 2536.
- ลมูล รัตตากร และคนอื่น ๆ. โครงการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรและการทำงานของบัณฑิต
คณะมนุษยศาสตร์ ที่จบปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. งานวิจัย กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, 2528. อัดสำเนา.
- สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์. ภาวะการทำงานท่าของบัณฑิต. งานวิจัย : กองแผนงาน ทบวงมหาวิทยาลัย, 2539.
- สมหวัง พิธิยะนุวัฒน์ (บรรณาธิการ). รวบรวมบทความทางการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2538.
- อุษา กาญจนสถิตย์. การสำรวจความต้องการการใช้ภาษาอังกฤษในวงการธุรกิจ. ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523.
- Diamond, R. M. Designing and Improving Courses and Curricula in Higher Education.
San Francisco : Jossey-Bass Publishers, 1989.
- Koetpo - kha, Pamararat. "A Study of Student Needs as a Basis for Syllabus Design,"
SLLT Occasional Papers, 4 : 56 - 67; December, 1994.
- Richards, J. C. Language Teaching Matrix. Cambridge : Cambridge University Press, 1990.
- ..... The Context of Language Teaching. 4th printing. Cambridge : Cambridge University
Press, 1991.

แบบสอบถาม

การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรในคณะมนุษยศาสตร์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปีการศึกษา 2538

ฝ่ายวิจัย คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย / หรือเติมข้อความเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ หญิง
 ชาย
2. วิชาโท .....
3. ปัจจุบันท่าน
  - ก. กำลังทำงาน (ตอบได้มากกว่า 1 อย่าง)
 ธุรกิจของตนเอง (โปรดระบุลักษณะงาน)
.....
 รับจ้างภาคเอกชน (โปรดระบุลักษณะงาน)
.....
 รับราชการ (โปรดระบุลักษณะงาน)
.....
  - ข. กำลังศึกษาต่อ ระดับ..... สาขาวิชา.....
สถาบันการศึกษา.....
  - ค. ยังไม่ทำงาน (โปรดระบุเหตุผล).....
4. งานของท่านต้องใช้ความรู้และประสบการณ์จากวิชาเอกบ่อยครั้งเพียงใด
 ใช้เป็นประจำหรือเป็นหลัก ใช้บ่อย
 ใช้บางโอกาส ไม่ค่อยได้ใช้

ส่วนที่ 2 โปรดพิจารณาและให้ความเห็นว่าข้อความต่อไปนี้จริงสำหรับตัวท่านมากน้อยเพียงใด

หัวข้อเรื่อง	ระดับความเป็นจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เนื้อหาหลักสูตรมีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน					
2. หลักสูตรให้ความมั่นใจในการสมัครงาน					
3. ประโยชน์ต่อการทำงาน					
4. หลักสูตรเหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน					
5. เนื้อหาของหลักสูตรเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทในประเทศ					
6. เนื้อหาของหลักสูตรเพียงพอต่อการเรียนต่อระดับปริญญาโทในต่างประเทศ					
7. เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง					
8. เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัว					
9. เนื้อหาหลักสูตรช่วยให้สามารถสร้างงานของตนเองได้ (เช่น เป็นนักแปลอิสระ เปิดร้านขายหนังสือของตนเอง เปิดร้านอาหารของที่ระลึก เปิดบริษัทท่องเที่ยว ฯลฯ)					

ส่วนที่ 3 ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตรวิชาเอกที่ท่านเรียนอย่างไร
โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน

รายวิชา (คำอธิบายรายวิชาอยู่ตอนท้ายของ แบบสอบถาม)*	ควรตัดออก	ควรคงไว้	ข้อเสนอแนะเพื่อ ปรับปรุง
ชื่อรายวิชาพร้อมเลขรหัสของแต่ละวิชาเอก โดยระบุทุกวิชาที่ปรากฏในหลักสูตรของ 5 วิชาเอกคือ 1. วิชาเอกจิตวิทยา 2. วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ 3. วิชาเอกภาษาไทย 4. วิชาเอกภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส 5. วิชาเอกภาษาอังกฤษ			

* รายงานการวิจัยฉบับนี้ไม่ได้ระบุคำอธิบายรายวิชาไว้ แต่ได้แนบไว้กับแบบสอบถาม
เพื่อแจกแก่นิสิต คำอธิบายรายวิชาของทุกวิชาเอกนี้ปรากฏอยู่ในคู่มือและหลักสูตรการศึกษา
ชั้นปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 4 พ.ศ. 2536